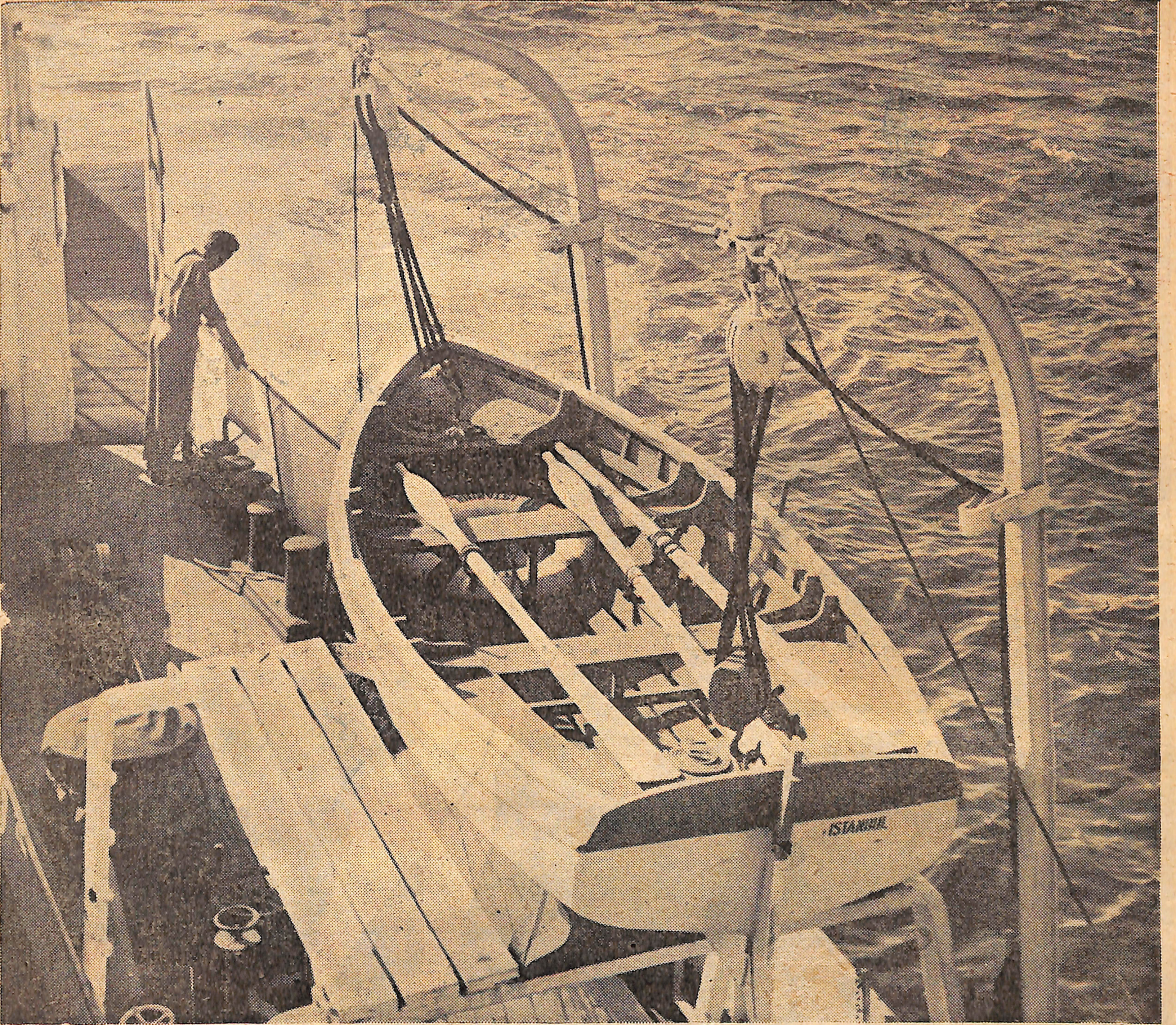

"Florya plâjı geceleri de açık." - Gazeteler -

— Aman Aytenciğim bu ne beyaz vücut?..
— Elbet.. Her gece mehtap banyosu yapıyorum!

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

10 Ağustosa kadar Iş Bankasında topladığınız tasarruflarınızı muhafaza ederek yılın üçüncü çekilişine katılınız

Bu çekilişte:

15 Apartman Dairesi
2 adet 100.000 lira
25 adet 5.000 lira
25 adet 1.000 lira
ve 3300 kişiye çeşitli para ikramiyeleri

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

d - 725

Faal 1459/34

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

SAHİP VE BAŞYAZARI : Yusuf Ziya Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Yaşar Özen, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Orsan Öymen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Metin Gökçe, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden : Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer : Ercan Matbaası

Kapak baskısı : Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire : 3.

İLÂN FİATI : Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 liradır.

Cilt : 1 — Sayı : 2

YIL : 38

10 Ağustos 1961

Telefon : 22 18 11

Bu gazete Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

14'LER!..

KALEMLER telâşta... Niçin mi?.. Suphi Karaman, silâh arkadaşları, ihtilâl arkadaşları 14 ler için: «Gönlüm onlarla ayni statüde olmayı arzu eder» demiş...

Kalemler telâşta... Niçin mi?.. Sezai Okan, Osman Köksal, Muzaffer Yurdakuler: «14 arkadaşımızın kaderini, seçimlerle gelecek iktidarın eline bırakmıyacağız» demiş...

Kalemler telâşta... Niçin mi?.. Ahmet Yıldız: «14 lere karşı duygularımız körleşmiş değildir» demiş...

14 lerin, niçin sınır dışı sürgününe uğradıklarını, tam bir gündüz ışığında bilmiyoruz. Mehtabın büyülediği manzaralar gibi, söylentiler, peri masalları kadar güzel, dev masalları kadar korkunçtur.

Derler ki, 14 ler acele bir seçimle memleket yarınını politikacıların ellerine teslim etmek istemiyorlarmış...

Derler ki, 14 ler daha geniş, daha yaygın bir sosyal adalet, bir servet dengesi istiyorlarmış...

Derler ki, derler ki, derler ki...

Bütün bu dedikoduların ardından günün manzarasını gözümüzü dört açarak seyredelim: Partilerin tutumları, partizanların çabaları size iyimser bir teselli veriyor mu?..

İşte en ağırbaşlı politika topluluğumuz C.H.P... Üç ayın gerisindeki koltuğun hayalini paylaşamıyorlar!

İhtilâl, siyasî hayatımıza, tanımadığımız bir duyguyu getirdi: Vefa duygusunu!.. Politika esnafını asıl şaşırtan budur.

Şu son olaya bakınız: Sayın Madanoğlu'nun güzel inadı karşısında, silâh arkadaşlarının inadı daha mı az güzeldir?.. O istifada dayattıkça, Komite, başta baba Gürsel, kabul etmemekte ne kadar, ne kadar, ne kadar dayattı... Bu tatlılığı, bu yumuşaklığı, politikacının acı kalbi, katı kalbi anlamaz...

Bizde politikanın yanlış bir anlamı vardır: Onu vefasızlık sanatı sanırız!..

Dünden, bugünden örnekler vereyim mi size?..

C.H.P. nin bir Millî Eğitim Bakanı vardı: Hasan Âli Yücel... Bir parti adamı Bakanlık koltuğundan düşer.. Seçim listesinden de düşer... Ama yıllar yılı hizmet ettiği partisinin duygu ve düşünce kadrosundan düşer mi?..

Düşeeeer!.. Hasan Âli Yücel, yalnız Halk Partisi bakanlığından, yalnız Halk Partisi mebusluğundan değil, Ulus gazetesi yazarlığından bile düşmüştür!

Falih Rıfkı Atay'ı, sevsek de, sevmesek de bir vefa adamı diye tanımak zorundayız: Partisi uğruna, dostlar arasında ağız dolusu sövdüğü «Varlık Vergisi» ni bile savunmuştu... Kazandığı sadakat armağanı ne olmuştur bilir misiniz?.. Ulus başyazarlığından atılmak!

Bir Nihat Erim vardı... İnönü, bu zengin insan maddesini almış, yarının devlet adamını yontmaya, yaratmaya çalışıyordu. Kendi enerjisine, liderin isteğini katarak, İngilizceyi kısa bir zaman içinde nasıl öğrendiğini hatırlıyorum... Nasıl bir kafa ve gönül yakınlığı ile kaynaştıklarını hatırlıyorum... Yirmi dört saat birbirlerini görmemeğe nasıl dayanamadıklarını hatırlıyorum...

Nerde o Nihat Erim şimdi?.. Doğduğu, büyüdüğü ve ayrılmadığı Kandıra'nın bitmeyen vefası olmasa, sesini bile duymıyacağız!

Ya Kasım Gülek'e ne dersiniz?.. Dokuzyüz elli bozgunundan sonra ayakta kalan bu tek adama?.. Parti merkezinin bile kiralık eve döndüğü o yıllarda, çarıklarını giymiş, C.H.P. nin yurt içinde duyulan tek sesi olmuştu. Şimdi, perde arkasında hazırlanan bütün oyunlar onu vurmak içindir!

Politikayı bir «vefasızlık sanatı» haline getiren partiler karşısında ihtilâlcilerin titizleşmesine niçin şaşıyoruz?..

Millî Birlik, 14 leri gönülden silmemekle, politikacılara, korkarım ki anlıyamıyacakları bir ahlâk dersi vermiştir!

Yusuf Ziya ORTAÇ

TEŞEKKÜR :

Peyami Safa'nın portresi için okuyucularımdan yüzlerce sevgi mektubu aldım. Bir tanesi: «Bizi bu kadar atlatmaya ne hakkın var?» diyecek kadar duygulu... Hepsine teşekkür.

Y. Z. O.

Kara çarşafla ana caddeye çıkmak yasak... (Gazeteler)

— Yooo!... Bu yüzle ana caddeye çıkamazsın!...

ALİ BEYİ Berbat Ettim!

AZİZ NESİN

BİRTAKIM tecrübeli yazarlar, şairler, gençlere, amatörlere, öyle yazmayın, şöyle yazın, böyle yazın diye öğütler verirler. Bu öğütler, dersler hiçbir işe yaramaz.

Kimselere ders vermek haddim değil ama, başımdan geçen bir olayı anlatırsam, belki genç hikâyecilere yararlı olurum diye düşündüm.

Geçenlerde «Tarihî Ali Bey» adlı bir hikâye yazmıştım. Şimdi bu hikâye dillerde dolaşıyor. Kimi görsem, bana hemen o hikâyemden söz açıyor. Yirmi yıldır hikâye yazarım, bugüne dek yazdığım hikâyeler iki bine yaklaştı, ama bu hikâyelerin hiçbiri «Tarihî Ali Bey» denli ilgi görmedi. Bu hikâyenin dedikodusu ilkin İstanbul'a, sonra Türkiye'ye yayıldı, daha sonra da sınırları aşıp bütün dünyaya ulaştı. Bütün bu yayılma da, hikâyenin dergide çıkışından sonra on, onbeş gün içinde oldu. En iyisi, bu hikâyenin nasıl yazıldığını size anlatmalıyım.

Cezaevindeydim. Benim girişimden birkaç gün sonra cezaevine bir gazeteci geldi. Neden cezaevine sokulduğunu açıklamayı, onun adına, doğru bulmuyorum. Tutukluluğu basın suçu sanıklığından değildi.

Onunla uzun boylu tanışıklığımız yok, karşılaşınca selâmlaşırız, bir yerde yanyana düşersek, bir iki konuşuruz, işte o kadar... Koğuşlarımız ayrıydı. Bahçede buluşur, konuşurduk; arada bir de yattığım koğuşa gelirdi.

Bir gün koğuşlarındaki bir tutuğun durumunu, davranışını anlattı. Çizdiği karakter pek hoşuma gitti. «Bu adamın hikâyesini yazacağım» dedim. İşte «Tarihî Ali Bey» hikâyesi böylece yazıldı. O hikâyeyi yeniden anlatıp başınızı şişirecek değilim, yalnız o hikâyenin hikâyesini anlatacağım.

«Tarihî Ali Bey» hikâyesi dergide yayınlandıktan sonra benim de başım derde girdi. Derginin satışa çıktığı gün, idarehaneye gitmiştim. Derginin sahibi yüzüme bir tuhaf bakıp:

— Yahu, ne yapmışsın!... dedi.

— Ne yapmışım? diye şaşarak sordum.

— Tarihî Ali Bey'i berbat etmişsin.

O adda bir hikâye yazdığımı bile unutmuşum.

— Tarihî Ali Bey de kim? dedim.

— Yazdığın hikâye...

Hatırladım.

— Pekiy, ne yapmışım?

— Berbat etmişsin...

Cezaevinde birlikte tutuk olduğumuz yazar, dergide hikâyeyi görür görmez, hemen dergi sahibine telefonu açmış:

— Tarihî Ali Bey hikâyesinin konusunu ben vermiştim, fakat Ali Bey'i berbat etmiş. O hikâye öyle mi yazılırdı, yazık etmiş, bilseydim hiç anlatır mıydım...

İki saat sonra yine açmış telefonu:

— Düşündükçe kan beynime sıçrıyor, güzelim hikâyeyi rezil etti. Yazık...

Dergi sahibi de bana:

— Çok yazık, dedi, Ali Bey'i berbat etmişsin...

— Bana kalırsa berbat merbat etmedim.

— Yok, yok, berbat etmişsin.

— Demek, elimden o kadar geliyormuş...

Canım sıkıldı, idarehaneden çıktım. Yolda bir arkadaşla karşılaştım. Daha selâm vermeden:

— Birader, dedi, Ali Bey'i berbat etmişsin... Tarihî Ali Bey kepaze olmuş. O güzelim hikâye öyle mi yazılırdı?

— Sen hikâyeyi okudun mu?

— Okumadım, nerde çıkmıştı?

— Pekiy okumadın da, Ali Bey'i berbat ettiğimi nerden biliyorsun?

— Hikâyenin konusunu sana anlatan söyledi. Adam kendi anlattığı hikâyeyi bilmez mi? Yazık olmuş Ali Bey'e...

— İyi olmuş, canım sağolsun... dedim, yürüdüm. Köşeyi dönerken bir gazeteci arkadaşla karşılaştım, el sıkıştık.

— Herkesten umardım ama, senden beklemezdim, dedi.

— Ne olmuş? diye sordum.

— Ali Bey'i berbat etmişsin... dedi.

— Sen okudun da mı söylüyorsun?

— Okumağa ne lüzum var, herkesin ağzında...

Öyle canım sıkıldı ki, Gazeteciler Cemiyeti'ne gidip arkadaşlarla biraz konuşayım, dedim. Ben içeri girince, ordakiler konuşmalarını birden kesip yüzüme bir başka türlü bakmağa başladılar. Benim için birşey konuşurlarken üstlerine geldiğimi sezdim. Soğuk soğuk selâmlaştık. Neden sonra yanıma gelen bir arkadaş:

— Pek üzüldüm, dedi.

— Ne oldu? diye sordum.

— Tarihî Ali Bey'i berbat etmişsin... dedi.

— Ederim! diye bağırdım.

— Sana hikâyenin konusunu veren, az önce buraya gelip anlattı her şeyi. Zavallı hırsından ağlıyacaktı nerdeyse. Vah vah, yazık olmuş Tarihî Ali Bey'e. Bütün arkadaşlar üzüldük.

O gün akşama kadar hangi tanıdığı gördümse Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğimi söyledi. Hiç âdetim değilken, o gece meyhaneye gittim. Meyhanede, onbeş yıldır görmediğim bir arkadaşımla karşılaştım. Hal hatır sorduktan sonra arkadaşım:

— Pek üzüldüm, dedi.

— Ne oldu? diye sordum.

— Ben, dedi, pek hikâye filân okumam. Bugün bir yerde konuşuluyordu da, orda duydum. Birisi sana tarihten Ali Bey adında birini anlatmış, sen de yazmışsın ama, berbat etmişsin Ali Bey'i. Ben anlamam, öyle konuşuyorlardı. Pek üzüldüm doğrusu...

Suçlu suçlu sustum. Biraz sonra da oradan çıktım. Ara sokaklarda bir koltuk meyhanesine girdim. Buradakiler dergiyle, hikâyeyle ilgileri olmayan, günlük işleri arkasında koşan kişilerdi. Tezgâha dirseğimi dayadım, şarap bardağını ağzıma götürürken, arkamdan, Tarihî Ali Bey, diye birşeyler duydum. Konuşanlar beni tanımıyorlardı, sık sık adımı da anarak Tarihî Ali Bey'i nasıl berbat ettiğimi birbirlerine anlatıyorlardı. Gece yarısından sonra evime gittim. Ertesi sabah oğlum:

— Baba, dedi, herkes senden konuşuyor.

— Ne diyorlar?

— Sen tarihî birisini berbat etmişsin ama, adı Ali Bey mi ne...

Kahvaltıda karım:

— Bu Tarihî Ali Bey de kim? diye sordu.

— Berbat ettiğim herif! diye bağırdım.

— Ne kızıyorsun canım, bütün komşuların ağzında da onun için sordum.

Hemen evden çıktım. Vapurda karşılaştığım arkadaşlar da Tarihî Ali Bey'i nasıl berbat ettiğimi soruyorlardı.

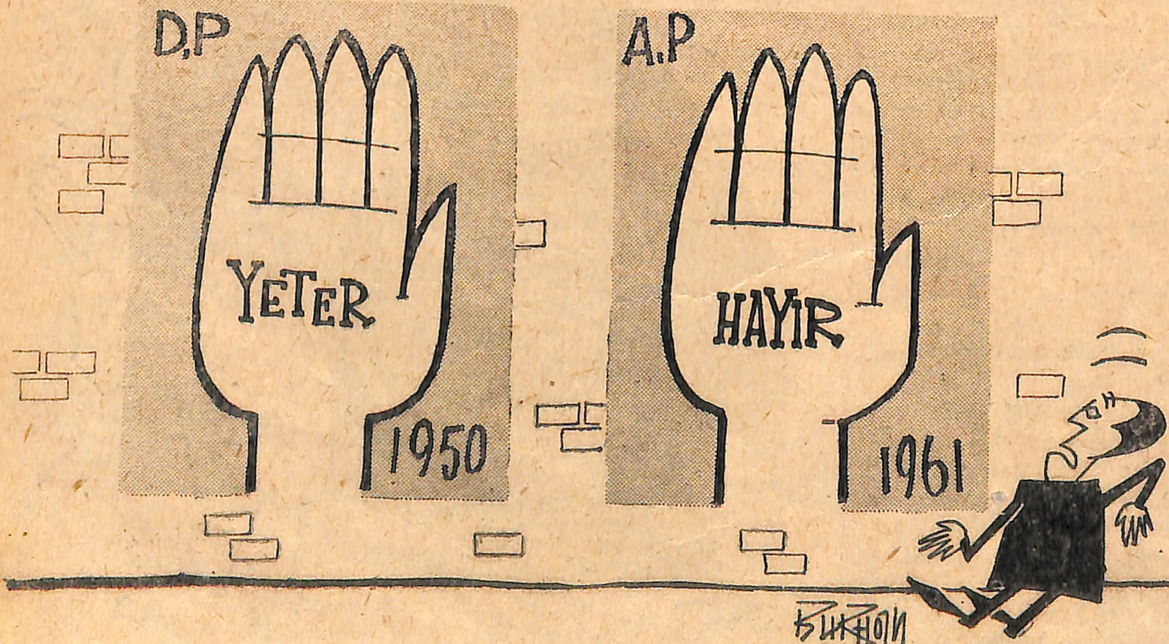
Babıâli'den çıkarken, bana bu hikâyenin konusunu anlatan gazeteciyle karşılaştım. Elimi sıktıktan sonra:

— Yahu, darılma ama, dedi, anlattığıma anlatacağıma pişman oldum, Tarihî Ali Bey'i berbat etmişsin. O hikâye öyle mi yazılırdı be... Tuh, yazık oldu.

— Elimden o kadar geliyor...

— Öyleyse yazmasaydın. Bıraksaydın, ben yazardım...

— Sen bir daha yaz, ne yapalım...

YAZISIZ

Maarif Vekili Tahtakılıç: «Ben gazete okumam» dedi. (Gazeteler)

— Ne mes'ut adam!...

Söylenecek söz çok ama...

O gün de nereye gittimse herkes Tarihî Ali Bey'i nasıl berbat ettiğimi yüzüme vurdu.

— Yahu, Tarihî Ali Bey'i berbat etmişsin be...

— O Tarihî Ali Bey'in Allah belâsını versin, emi... Tarihî Ali Bey'in de, coğrafî Ali Bey'in de, bütün Ali Bey'lerin...

Bir hafta, ardı kesilmeden, bu böyle sürdü. Artık dayanamadım, bu hikâye unutuluncaya kadar evden çıkmamağa karar verdim. Evde kaldığım ilk gün, sabah erkenden telefon çaldı.

— Alloo, buyrun...

— Kimsiniz?

Adımı söyledim.

— Ben bir okurunuzum.

— Buyrun efendim.

— Sizin için bazı uygunsuz söylentiler duydum da...

— Ne gibi efendim?

— Siz Tarihî Ali Bey diye bir hikâye yazmışsınız efendim.

— Hay ellerim kırılaydı da yazamaz olaydım efendim.

— Ama başkasının verdiği konuyu... Olmaz ki... Ali Bey'i berbat etmişsiniz.

Az sonra da bir kadın telefon etti. Sinirli sinirli konuşuyordu:

— Beyfendi!

— Buyrun hanımefendi.

— Sizin Tarihî Ali Bey'i berbat etmeğe ne hakkınız var?...

— Ben böyleyim hanımefendi, hiç dinlemem, berbat ederim. Hani siz de elime geçseniz...

— Sen beni biraz zor...

Telefonu kapadım, ama zil sesi durmuyor ki... En sonunda telefon fişini çıkarmak zorunda kaldım.

Ertesi gün Konya'dan bir mektup geldi. Özet olarak mektupta şöyle yazılıydı:

«Sayın yazar,

Şimdiye kadar hemen hemen bütün eserlerinizi okumuşumdur. Yazılarınızı da çok beğenirdim. Fakat geçenlerde bir arkadaşınızın size anlattığı bir konuyu Tarihî Ali Bey diye yazarak berbat etmişsiniz. İsabet ki, ben o hikâyeyi okumadım. Bu hâdiseyi duyduktan sonra size olan güvenim sarsılmıştır. Demek ki, siz bütün hikâyelerinizi de böyle yazıyormuşsunuz. Yazık ki, bir söyliyen olmadı da, onları okuduk. Artık ipliğiniz pazara çıktı. Bundan sonra sizin tek satırınızı bile okuyacak değilim.»

Öğleden sonraki postadan buna benzer üç mektup daha geldi; Artvin'den, Silifke'den, Gümüşhane'den... Ondan sonraki günler bu türlü mektuplar yağdı. Beş on gün sonra da Amerika'daki bir arkadaşımdan bir mektup aldım. Arkadaşım şöyle yazıyordu:

«Karımla sinemaya gitmiştim. Antrakta, arkamdaki birkaç kişinin senden konuştuklarını duydum. Adını duyunca kulak kabarttım. Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğini birbirlerine anlatıp duruyorlardı. «Affedersiniz» diye yanlarına sokuldum, seni tanıdığımı, arkadaşım olduğunu, adımı duyunca dayanamayıp konuşmalarına katıldığımı özür dileyerek anlattım. Önce seni tanıyıp tanımadıklarını sordum. Tanımıyorlarmış. Bunlar Türkiye'deki ayrı ayrı dostlarından aldıkları ayrı ayrı mektuplardan, Türkiye'de olup bitenler arasında, senin de Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğini öğrenip üzülmüşler. Onlardan, başka bir bilgi edinemedim.

Kuzum, bu Tarihî Bey her kim ise, senin bu adamdan ne alıp veremediğin var da zavallıyı berbat ettin? Doğrusu senden bunu ummazdım. Bu meseleyi aydınlatacak mektubunu bekliyorum.»

On beş gün evde kapalı kaldıktan sonra dışarıya çıktım. Vapurdaki yolculardan tanıyanlar, tanımıyanlar arkamdan beni gösterip fısıldıyorlardı:

— Bak bak, Tarihî Ali Bey'i berbat eden işte bu herif!

— Yaa, demek o anlatılan bu...

O gün ilk defa Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğimi söylemiyen bir arkadaşımla uzun uzun konuştum. Ha şimdi söyliyecek, ha şimdi, diye bekleyip durdum. Söylemeyince bayağı tedirgin olup:

— Biliyor musun, ben ne yaptım, dedim.

— Ne yaptın?

— Sahi bilmiyor musun?

— Bilmiyorum.

— Yahu ben Tarihî Ali Bey'i berbat ettim be...

— Yok canım, pekiy nasıl oldu bu iş?...

— Bütün dünya çalkalanıyor, sen nasıl oldu da duymadın?

— Ben iki aydır hasta yatıyordum, evden yeni çıktım.

Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğimi bilmeyen tek kişi varmış, ona da ben anlattım; nasıl olsa başkasından duyacaktı...

Öğleyin lokantada bir tanıdık selâm verir vermez:

— Arkadaş, dedim, Tarihî Ali Bey'i berbat ettim, bu elde bir. Başka sözün varsa buyur konuşalım...

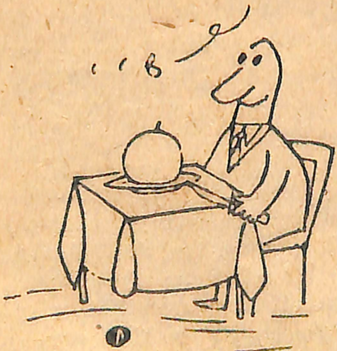
Aradan bunca zaman geçti, hâlâ bana Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğimi söylüyorlar. Hoş size de bunları boşu boşuna anlatıyorum ya... Siz nasıl olsa, Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğimi çoktan duymuşsunuzdur.

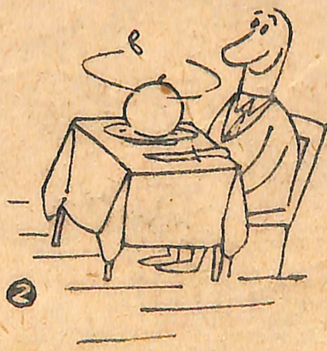
Ne dersiniz, bini aşkın hikâye yazdım da, hiçbiri «Tarihî Ali Bey» adlı hikâyenin gördüğü ilgiye ulaşamadı.

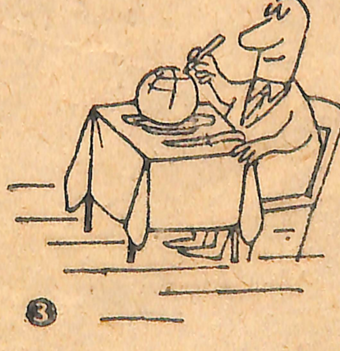
Gelelim genç hikâyecilerin bu olaydan alacakları derse: Aman genç yazarlar, siz siz olun, sakın başkalarının verdiği konuları yazmayın. Çünkü onlar bu konuları kafalarında öyle allayıp pullamışlardır ki, gelmiş geçmiş bütün ünlü yazarlar birleşip de o konuyu yazsalar, yine haspalara beğendiremezler. Kelimeleri gümüşleyip herbirinin üstüne kuş oturtsanız, yine makbule geçmez. Buldukları konuyu kendileri yazsalar —hâşâ— âyet değerinde olur ama, yazmazlar yoksa...

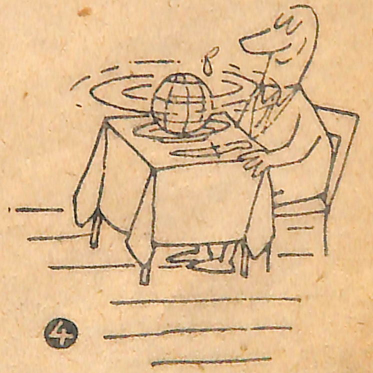
Hele bir de benim başıma geldiği gibi bir görmemişinin diline düşerseniz, vay halinize; Tarihî Ali Bey'i berbat ettiğiniz yetmez, bir de size o konuyu vermiş olanı berbat etmek zorunda kalırsınız.

AZİZ NESİN

İNSAN

İlhan Selçuk

ORASI öyle bir ülke ki, başındaki adam:

— At eti yiyiniz... diyor, at etini ben geçen gün denedim; çok lezzetli imiş. At eti yerseniz et sıkıntısı azalır.

Bu adamın yardımcıları:

— Aman, diyorlar, aman... Elbisenize dikkat edin; eskidi mi tersine çevirin. Pabuçlarınızı hor kullanmayın; eskidi mi pençeletin. Sigaranızı ortadan bölüp iki seferde için. Az yemek yiyin; zaten çok yemek sağlığa zarar verir. Az yiyin, az su için.

Handiyse:

— Kapıları yavaş kapatın... diyecekler, duvarların sıvası dökülmesin. Kuvvetle hapşırmayın. Kurşun kaleminizi uzun açmayın; kırılır. İskemlelere fazla abanmayın. Ortalık tam kararmadan elektrik yakmayın. Havagazını yalnız intihar etmek için kullanın.

Bildiniz... Demirperde burası. Bir de Demirperdenin ötesi var. Orada da her adım başı bir reklâm, her adım başı bir afiş:

— Yiyiniz, içiniz, gülünüz, eğleniniz.

Bir adım atıyorsunuz. Kovboy tabancası gibi burnunuza uzanmış iki göğüs:

— Yeni keşfedilen çelik yaylı, hususî mantarlı Himalaya sutiyenlerini kullanınız.

Bir adım daha atıyorsunuz:

— Yular kravatları emsalsizdir. Buruşmaz, leke tutmaz, aşınmaz, zariftir, asîldir. kibardır. Medenî erkekler yular kravatı takar.

Bir adım daha:

— Son model. Önden çekişli, arkadan binişli, tabiî süspansiyon, otomatik vites, konfor, lüks, zevk, saadet.

Bir adım daha:

— Tükenmez rujlarını kullanınız Londra, Paris, New-York. Tükenmez rujları sari değildir. Çıkmaz, bulaşmaz, paslanmaz.

Bir adım daha:

— Şık erkek donları. Rahat, kullanışlı, pratik, «Şık» erkek donları şık erkeklerin donlarıdır. Donlarınızı sık değiştiriniz.

Bir cennet dünyası ki üstünüze abanmış kulağınıza fısıldıyor, önünüze serilip gözlerinizi büyülüyor. Bu cennet dünyasının büyük merkezlerinde, cin gibi adamlar, günün yirmi dört saatinde başları ellerinin arasında kafa patlatmaktadırlar:

— Ne yapsak, ne etsek de sürümü arttırsak!...

İşte bu adamlar bizim yiyeceklerimizle, giyeceklerimizle, zevklerimizle hayatımızla oynuyorlar. Evlerimize, odalarımıza, yatak odalarımıza kadar girip yatacağımız karyolayı, giyeceğimiz pijamayı konuşuyorlar. Zevklerin en mahrem köşelere kadar uzanıyor, kadınların giyecekleri kombinezonları, korseleri, külotları tâyin ediyor. Sevgilinizin kulak memesinin ardında burnunuza gelen kokuyu bu adamlar seçerler. Eteklerin yerden kaç santim yüksek olacağını her yıl ancak onlardan öğrenebilirsiniz. Bilinmez bir kudretin önüne geçilmez emri:

— Bu sene, der, diz kapaklarını açıkta bırakacaksın!

Bu temyizi kabil olmayan bir hükümdür.

Zavallı insancıklar... Hele, hele zavallı kadıncıklar, bu otoritelerin saltanatı içinde kendilerine avuç içi kadar bir şahsiyet yaratmağa çalışırlar. Bazıları yenilgiyi bütün bütüne hazmedip kendisini onların eline teslim eder. Onların veya onların temsilcileri terzinin, berberin, çamaşırcının, masajcının, menacerin eline... Bu tezgâh bize bir insan sunar. Bu insan «yiyiniz, içiniz, gülünüz, eğleniniz» dünyasının yarattığı insandır. Bu insanlardan ikisi geçenlerde bir sinema festivalinde karşılaştılar. Hepiniz ikisini de tanıyorsunuz. Kısaltılmış adlarıyla: Liz ve Gina...

Moskova film festivalinde karşılaştılar Liz ve Gina. Kalabalık bir törenin orta yerinde idiler. Bütün gözler onların üstündeydi.

İkisi de gençtiler, güzeldiler, meşhurdular. İkisi de zengindiler. Dünyanın gözbebeğiydiler. İkisi de tezgâhtan yeni çıkmışlardı. İkisinin de üstünde Paris'in ünlü modacısı Christian Dior'un esvapları vardı.

Ve işin garip tarafı. Bu iki esvap da tıpatıp birbirinin aynı idi.

Liz ve Gina birbirlerini gülerek ama ısırır gibi gülerek seyrettiler. Gayızlı gayızlı, kinli kinli baktılar birbirlerine. Bu bir skandaldı. Batı ajansları bu skandalı dünyaya yaymakta gecikmediler. Bütün fotoğrafları ve bütün teferruatı büyük gazetelerin birinci sayfalarında yayınlandı.

Herkes bu olaya çok güldü. Hepimiz güldük. Bakındı şu köftehorlara! Biz de onları bir şey sanırdık. Meğer bunlar birer kukla imişler. Moda evinin elinde birer kukla. Elbiselerinin aynı olması Gina'yla Liz'i birden silmiş elbiselerini ön plâna çıkarmıştı.

Niçin kızmışlardı Gina ile Liz birbirlerine? Çünkü ikisi de «kişilik» iddiasında idiler. İkisi de o ana kadar sanıyorlardı ki, elbiselerini kendileri seçiyorlar, iskarpinlerini kendileri seçiyorlar, saçları kendilerinindir, dudakları kendilerinindir, kirpikleri kendilerinindir, fikirleri ve düşünceleri kendilerinindir... Acaba?

Acaba? Hepimiz düşünsek şöyle bir: Acaba neyimiz bizim? Sokaklara bakınız, bu sokaklarda dolaşan insanlara bakınız!... Şu at kuyruğu saçını uçurarak seke seke yürüyen genç kız kendisi midir, Brigitte Bardot mu? Şu blu-cin'li gümüş bilezikli delikanlı kendisi midir, James Dean mi? Şu sarışın kâkülleri alnına siyah kirpikleri şakağına çekilmiş kadın kendisi midir, Marylin Monroe mu? Sanki yirminci yüzyıl medeniyetinin tekniği bir büyük tezgâhta insan kişiliğini rendelemiş rendelemiş hepsini aynı tornadan çıkmış tahta oyuncaklar gibi yollara salıvermiş. Sinemada, televizyonda, gazetede, dergide, tramvayda, otobüste, vapurda, trende, radyoda, plâkta insan düşüncesinin üstüne yığılan propagandanın ağırlığı altında saçı, başı, donu, paçası, düşüncesi, iradesi elinden kaymış bir sürü kukla...

Hür insanlar diyarı dediğimiz Batı dünyasında bu!...

Ya Demirperde arkası?

Oralar bir başka âlemdir. Oralarda reklâmların câzibesine kapılan insanlar yoktur. Oralarda emirlere boyun eğen robotlar vardır. Oralarda:

— Şöyle olacak!... derler... O kadar.

★

Peki ama insan... Şu eski Yunan hakimlerinin ballandıra ballandıra erdemlerini, yüceliğini övdüğü insan... Hür düşüncesiyle dünya içinde kendi iç dünyasıyla dolaşan insan... Onu nerede bulacağız?

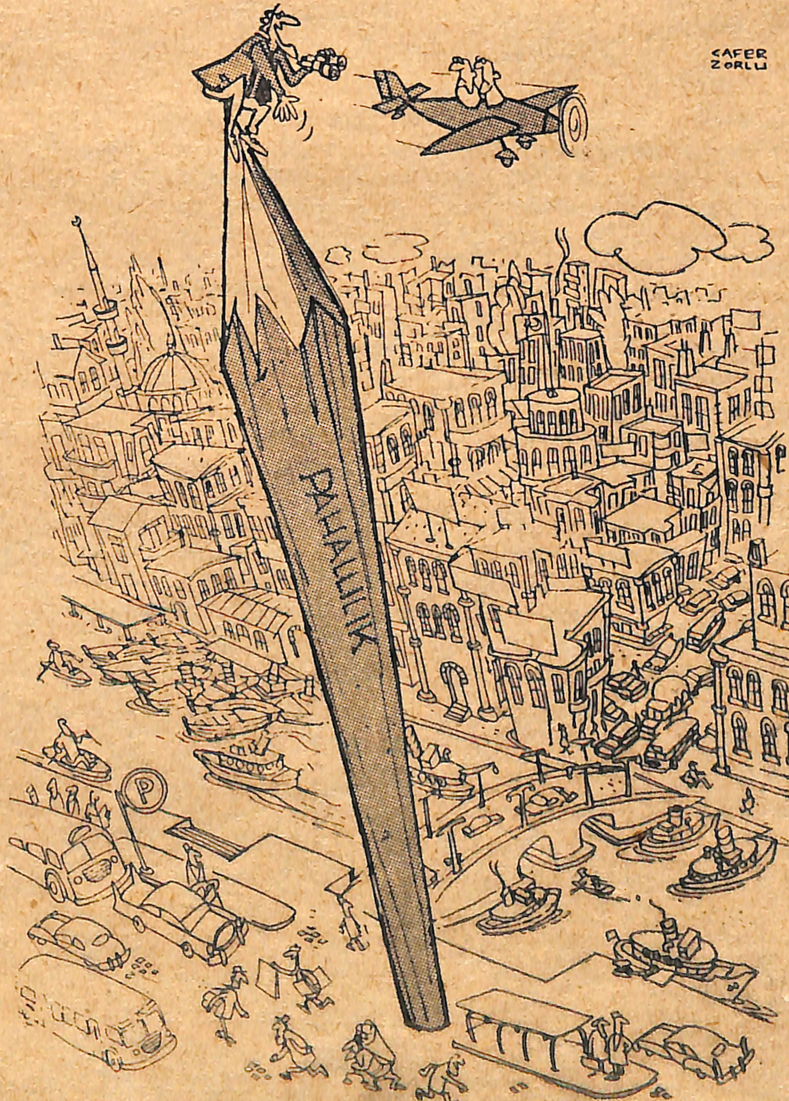
Onu nerede mi bulacağız? Onu galiba tarihin ilk çağlarındanberi kaybettik. Taaa mağara devrindenberi insanların çırpınması niçin? O insanı bulmak için. Diyojen gündüzün günlük güneşliğinde elinde fenerle sokaklara düşmüş:

— Bir adam arıyorum!... demişti.

Bulamadı, bulamadılar... Ve bulamıyoruz. Bütün yazılan yazılar, bütün çizilen çizgiler, bütün dökülen heykeller o özlediğimiz insanı bulmak için çıkartılmış birer kayıp ilânından başka nedir ki?...

İlhan SELÇUK

Uçaklarla İstanbul seyrettirildi... (Gazeteler)

Vatandaş — Siz gelin de İstanbulu buradan seyredin!...

Balmumu!

Ziyafete tanınmış insanlar dâvetliydi. Ev sahibi, meşhur Bal Mahmud'u bir misafirine takdim etti:

— Bal Mahmut!..

Bal Mahmut, rengi biraz solgun, sesi biraz kırgın, itiraz etti:

— Yoook, bal değil, mum Mahmut!

Kırk Ambar

Okumam!

Sayın Tahtakılıç:

— Ben gazete okumam, demiş...

İnsanın, ayıp olmasa, soracağı geliyor:

— Vah vah, okumanız yok mudur efendim?...

Hani, Osmanlı Maarif Nâzırı Hâşim Paşa'nın: «Ah şu mektepler olmasa, maarifi ne güzel idare edeceğim» sözünden daha az parlak değil bu!

Bay Tahtakılıç gazete okumazmış!.. Peki, dünyada, memlekette neler olduğunu kimden öğrenirler acaba?...

Bilmem işittiniz mi?... İnce bir Fransız fıkrası vardır: Parlâmentoda, bir muhalif sözcü, İçişleri Bakanına hücum ederken:

— İçişleri Bakanınız o kadar cahil ki, Millî Eğitim Bakanı bile farkına vardı, demiş!

İnsan merak ediyor: Kabine arkadaşları, sayın Tahtakılıç'ın gazete bile okumadığının farkına varmıyorlar mı acaba?...

Araştırma Ekibi!

Belediye, şehrimizin çirkin köşelerini araştıracak bir ekip kuruyormuş...

Aklımıza başka bir düşünce geldi: Acaba şehrimizin güzel köşelerini araştıracak bir ekip kurulsa daha iyi olmaz mı?..

İyi Haber!

Gazeteler yazıyor: Bu yıl, on bin öğrenci Üniversiteye giremiyecekmiş...

İyi haber doğrusu... İşsiz aydınlar sayısı on bin tane eksik olacak demek!

Büyük Sulh!

Duydunuz mu?... Bir de Güven Partisi kurulmuş!..

Yeni partinin lideri:

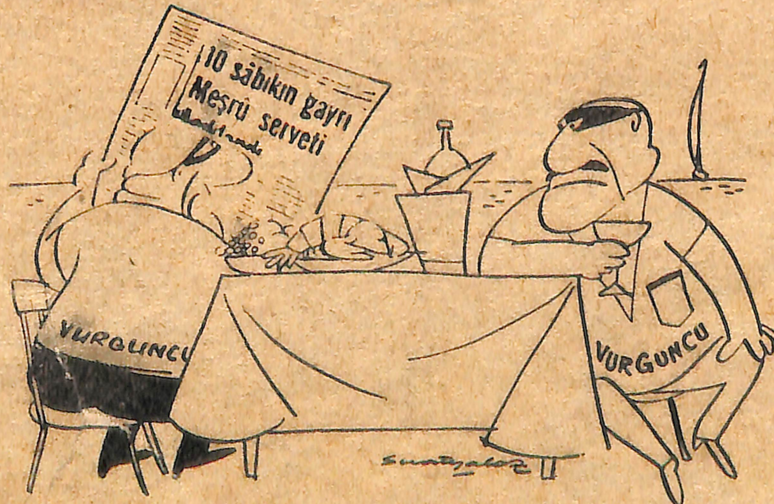
— İlk hedefimiz «evde sulh» diyor!...

İki kelimelik bir söz ama, koskoca bir program!...

Evde sulh nasıl kurulur?.. Bütün aile efradını memnun etmekle: Bayan Astragan manto mu istedi?... Başüstüne!... Küçük hanım otomobil mi emretti?... Gelsin!... Mahdum bey deniz motoru mu arzu ediyor?.. Derhal!

Tabiî mutfakta ahçı, salonda hizmetçi, kapıda uşak da hazır olacak!

«Evde sulh» baştan başa bir ekonomik ve sosyal programdır. Öyle Halk Partisi'nin «Yurtta sulh, cihanda sulh» u gibi kolay başarılacak ş değil!

— Vay namussuzlar! Nasıl da vicdanları sızlamamış!...

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Ömer Ağanın Yasası:

İstanbul'a uğrayışımda, Ömer Ağayı (meşhur Adanalı Ömer Ağa) ziyaret ettim. Bir arkadaşıyla Emirgândaki evinin huzurlu bahçesinde bir türlü tütmiyen bir nargileyi tüttürmeğe uğraşıyordu. Her seferinde kendisinden birşeyler öğrenirim: Hayat onu, o hayatı öylesine yoğurmuş ki... Formülleştirmişti birçok şeyleri kafasında Ömer Ağa, hem daha vazıh olsun diye hem vakit kaybetmemek için...

Yassıadadakilerden bahsediyorduk. Onların son iktidar aylarından... Ömer Ağa onların tutumlarını şu şekilde karakterize etti:

1 kere bilmemek: Bir ayıp...

Bilmediğini öğrenmemek: İki ayıp...

Bileni dinlememek: Üç ayıp...

Dahasını üstelemeğe lüzum yok... Üç ayıbı da birden edinceeee...

Gene Ömer Ağanın yasasından:

Ticarette siyaset olmaz, siyasette de merhamet olmaz... Kendisini «parti» ye gir diye çok çekiştirmişlerdi de, kurtulmak için bu formülü bulmuştu ve kurtulmuştu. «Ticarette siyaset olmaz, siyasette de merhamet olmaz.»

Sohbet Toplantısı:

Üzerinde durmadan geçemiyeceğim:

1959 senesiydi. Londra uçak kazasından «mucizevî» şekilde kurtulan (herşey mucizevîydi o zaman. Hayret bu kelimenin modası öylesine geçmiş ki Pala Paşaya miras kalan yârân bile kullanmıyor...) zamanın Başvekili Londra'da sedyeler üstünde hastahaneye kaldırılıyordu. Özel Kalem Müdürü, resim çekmeğe hazırlanan fotoğrafçılara:

«— Çekmemenizi rica ederim.» dedi, kitâbî İngilizcesiyle.

«Şu anda memleketimiz bakımından mahzurludur...»

Mahzurlu dediği birdenbire yakın dostları ölmek üzere falan zannederler de post kavgasına düşerler mânasına geliyordu galiba... Fofoğrafçılar sessiz sedasız, makinalarını yere bıraktılar ve bir tek fotoğraf çekilmedi...

Şimdiii gelelim bize... Gazeteciliğin bazı kaideleri vardır. Mesul mevkide biri gazetecilere: «Çocuklar, şimdiden sonra söyliyeceğim aramızda kalsın derseeee ve «peki paşam, yahut peki beyefendi» diye cevap verilirse, o bir şeref sözüdür, çıkılmaz. Çıkılır mı?...

Bir kere biri size güvenmiş... İkincisi, insan özel sohbetlerde başka türlü konuşur. Daha serbest, daha kelime seçmeden, daha şakacılıkla... Meselâ diyebilir ki lâtife olarak, «Bırakın bilmem kimi o bir lâf ebesidir...» Bu incir çekirdeği dolduracak birşey değildir. Amma ertesi günü 300.000 satan bir gazete şu şekilde manşet atarsa, büsbütün başka bir yön ve bir yol alır bu sözler: «BİLMEM KİM dedi ki... FALANCA LÂF EBESİDİR...» Bütün bu dolambaçları bir yere getiriyorum. Madanoğlu paşa meselesine... Madanoğlu paşa bir araba vapurunda birkaç genç muhabire rastlıyor... (Sonradan hepsi o kadar üzüldü ki. Çünkü bir kırıntı suçları yoktu.) Sohbet, gülüşme falan... Birden paşa ciddileşiyor ve diyor ki «Bütün söylediklerim şu yazdırdığım dört beş satırdan ibaret, bilesiniz. Gerisi fasa fiso...» Çocuklar «peki» diyorlar ve o anda yanlarında olmıyan bir muhabire yasayı hatırlatarak anlatıyorlar... «Açıkgözlülük» peşinde olan bu kişi yemiyor içmiyor kendi kulaklarıyla dinlemediğini alıyor, tuzunu, havasını, ruhunu yok ederek kendine göre bir manşet çekiyor, görenin görmiyenin gözüne takılabilecek irilikte puntolarla... Ve arkadaşları kendisine sitemde bulunduklarında Göksu mısırı gibi (ay, Etem Menderes'i hatırladım) sırıtıyor... Güzel birşey yapmadınız bey'cim... Çok üzülmüş bir arkadaşınızın bir telefonda dediği gibi, «Kıt» kelimesini kullanarak konuştu o... «Bir şeyiniz kıt veya eksik...»

Madanoğlu paşa bu olay'ı şimdi unutmuştur bile, o «pas» tutmaz... Gazetecilik şuuruna güvenir, ordunun şuuruna güvendiği gibi... Fakat, yazılmamış yasalara yazılmış yasalardan fazla riayet etmiyenler pek sempatik olmuyor... Tâ Londra'larda, dünyanın dört bucağından gelmiş fotoğrafçılar kadar riayet edebilirdiniz bu «yazılmamış yasa» ya...».

Umumi Efkâr

Cihad Baban düşmüştü... O mahallede kapıların önünde küçük giyotinler gibi demirler vardır. (Ankara İsrael Mahallesi...) Bir «akılı evvel» yaptırmıştır onları, evine dönen vatandaş, çamurlu pabuçlarını sürtsün sürtsün temizlensin de, bir de bu yüzden çıngar çıkmasın «hanede» diye...

Cihad Baban düşmüştü küt diye bu demirlere takılıp. Ben de kaç kere takıldım... Biliyor musunuz, maddî mânevî mânada düşüş, herhangi bir düşüş, kimliğin özelliklerini belli eder... Fatin Zorlu Vekillikten düştü, kalkışta bütün yırtıcılığını belli etti... Hasan Polatkan düştü, kalkışta bütün türediliğini belli etti... Bahadır Dülger düştü (zaten o kadar az irtifa almıştı ki...) İhtirasının boşluğunu ve boşluğunun ihtirasını belli etti kalkışında...

Cihad Baban, yanındakilerin yardımiyle doğruluşunda bir şeyi belli etti, kendi de bilmeden. (Bir balkonda mânasız yeşilliklerin arkasından onu gözlüyordum)... Efkârı umumiyeye karşı saygısını... Onu ben bu kadar saygılı bilmezdim... Şuur altı öyle... İnsanın şuur üstüne öyle ek'ler, öyle «takmalıklar» katılıyor ki... Fazla birşey ifade etmiyor şuur üstü...

İki türlü düşen vardır. Biri acısını düşünür, yüzünü buruşturur, yarasını oğuşturur, «of» unu çeker «ah» ını inler. Biri hemen etrafına bakar kimse gördü mü acaba diye ve kimse görmemişse düşmemiş kadar olur...

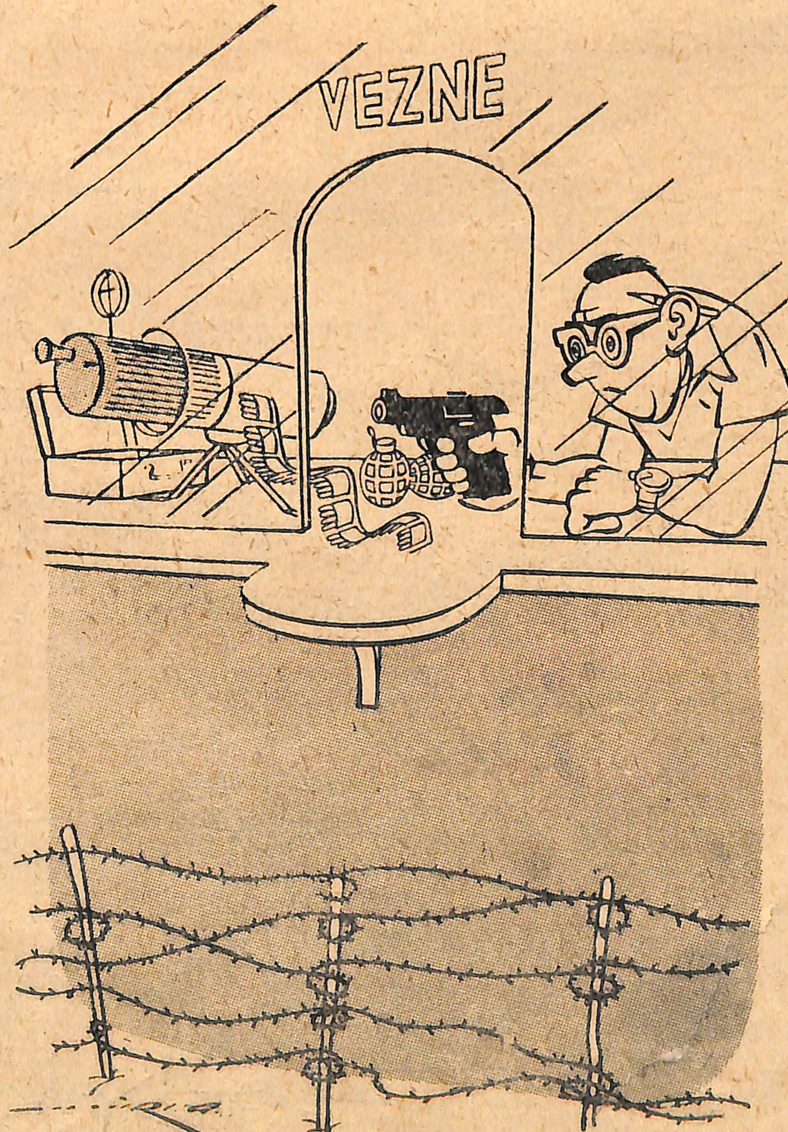
Cihad Baban ikinci cinstendi... Koca cüssesiyle yere yığılınca ilk işi daha yerdeyken, pencerelere, balkonlara yan kaçamaktan göz atmak oldu. «Şahitsiz» olduğunu görünce ferahlamak oldu. Ferahlayınca da umulmıyacak bir çeviklikle doğrulmak oldu... Düşmemiş kadar oldu Cihad Bey, kimsenin görmediğini sandığı için...

Mücadeleci insan böyledir ve umumî efkârın tesir ettiği insan böyledir... Bu küçük olay bana Basın Yayın ve Turizm (turizmi unutmıyalım, unutulacak gibi değil) Vekilinin psikolojisini beraberinde yirmi sene yaşamışçasına öğretti...

Bir de not ekliyeyim:

Biz kendisini zeki ve hoşgörür bilirdik. Böyle şakacıklara alındığını duyduk. Alınmamasını temin etsin. Kendisini çok hoş tutuyoruz: Tutmuyor muyuz?...

Banka veznedarları silâh taşıyacak... (Gazeteler)

— Var mı para çekmek isteyen?

BİR YILBAŞI GECESİ

yazan: PEYAMİ SAFA

2

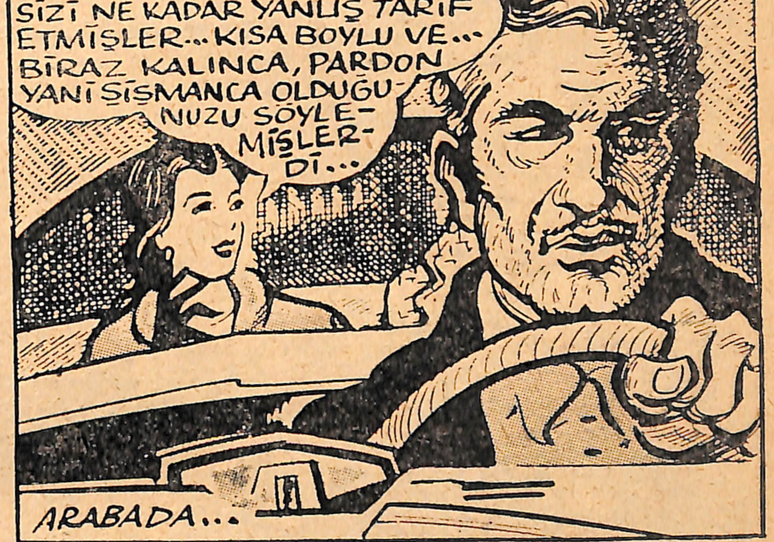
Çizen: BÜLENT SEREN

ROMANIN KAHRAMANI, BİR YILBAŞI GECESİNDE, HALASINI GÖRMEK ÜZERE İZMİR'E GELİR. GECEYARISI, ALSANCAK GARINA AYAK BASTIĞINDA, BİR GENÇ KIZ KENDİSİNİN (FERHAN BEY) OLUP OLMADIĞINI SORAR... MACERADAN HOŞLANAN DELİKANLI, FERHAN BEY OLMADIĞI HALDE, "EVET, BENİM!" DER.

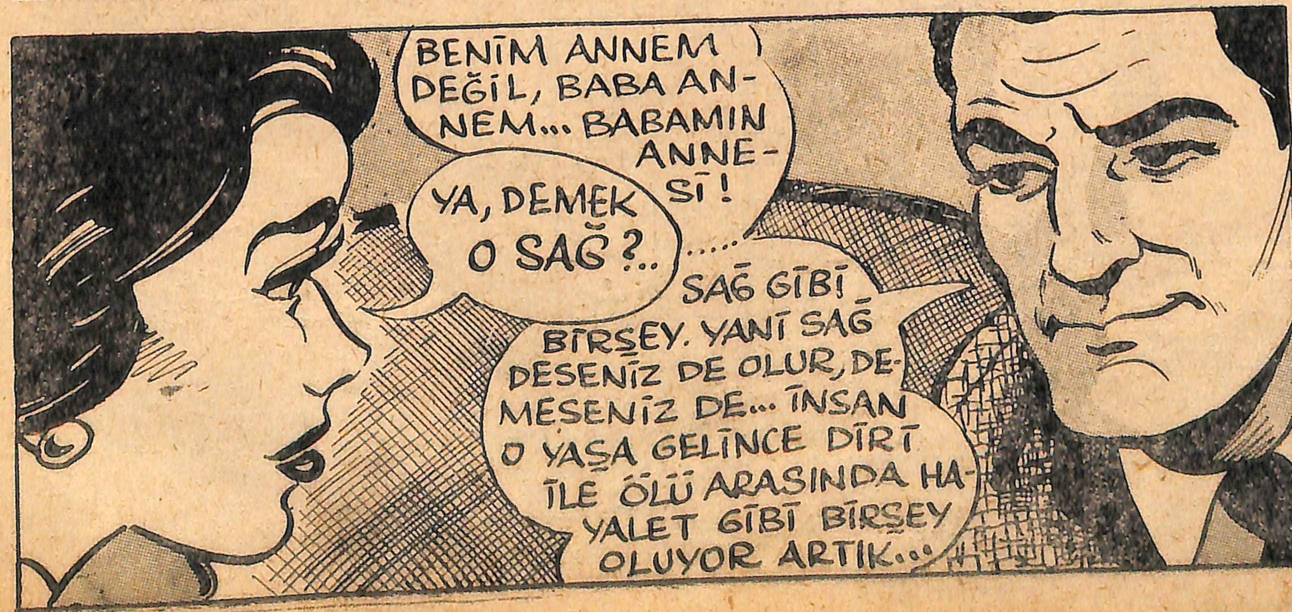

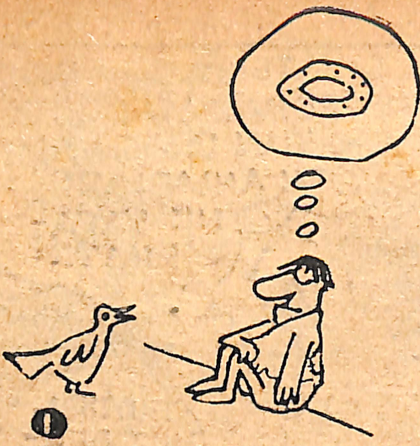

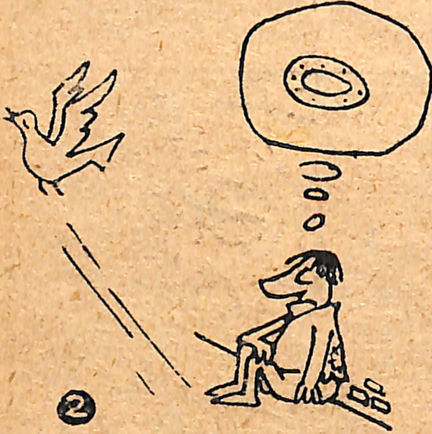

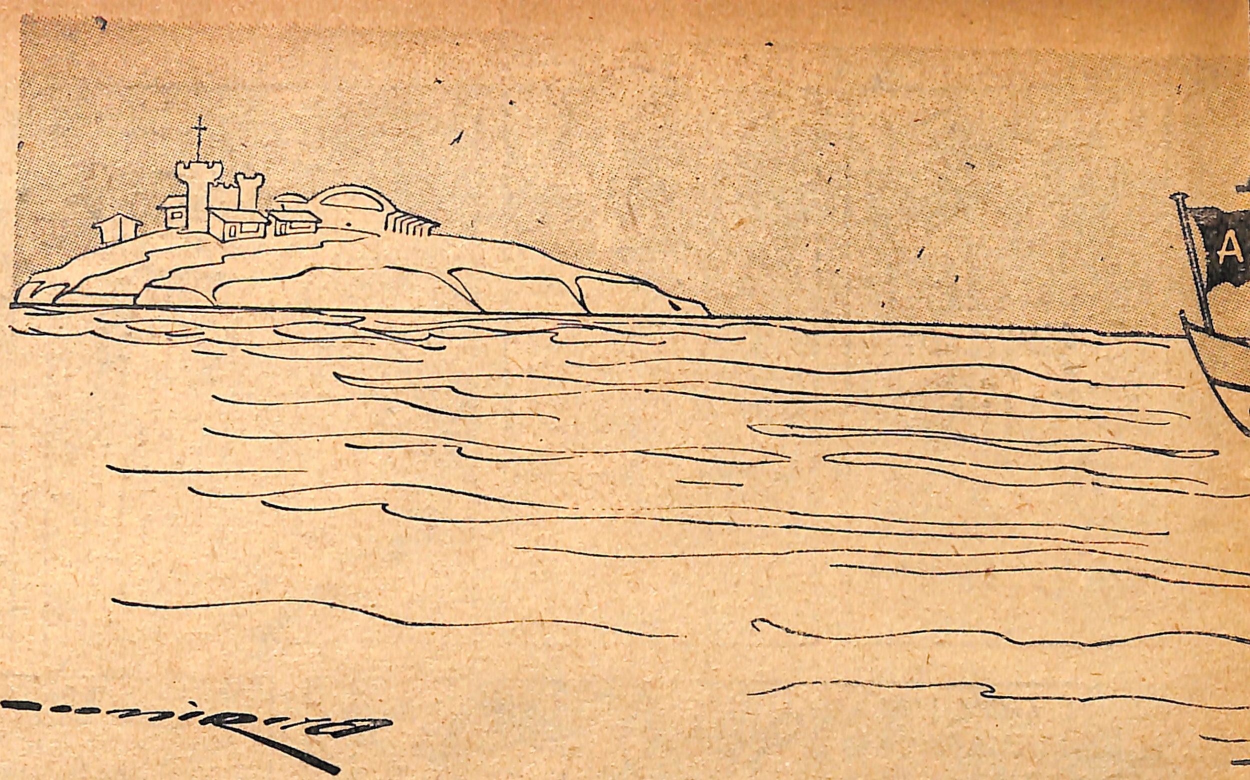

YAZISIZ

GÜREŞ alanı oldukça kalabalık: Tıklım tıklım... Seyircilerde görülmemiş bir heyecan var. Çünkü eski başpehlivanlardan Malatyalı İsmet'in bu yıl iyi hazırlandığı ve iddialı olduğu şöyleniyordu. Usta güreşçiydi Malatyalı İsmet. «Elense» sine hiçbir pehlivan dayanamaz muhakkak kapaklanırdı. Son güreşinde «Demokrasi» diye bir oyun denemiş, bu oyundan pek anlamıyan hakem heyeti de yanlış hüküm verip onu yenik saymış.

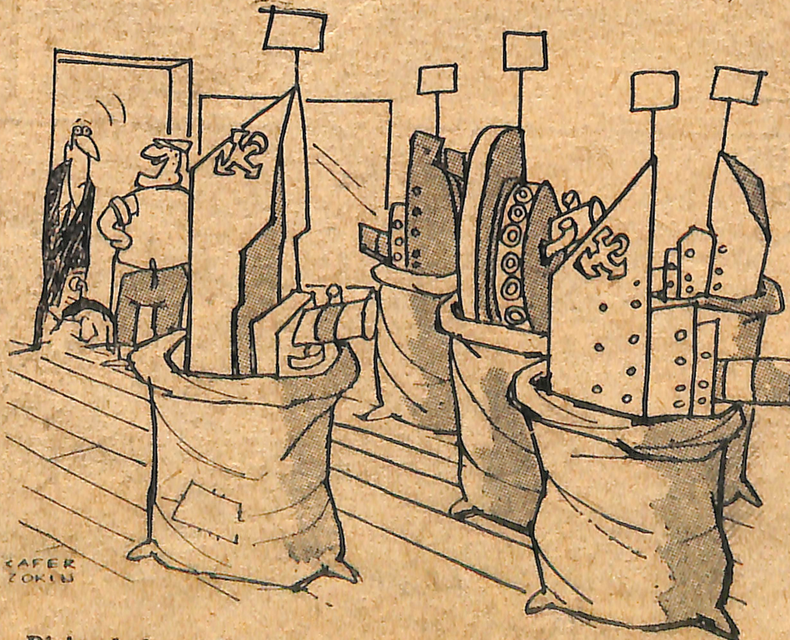
Fakat bu yıl, hakem heyetinin kılçık, elense, demokrasi gibi oyunların bütün inceliklerini iyice öğrendiği söyleniyor, bu durum da diğer pehlivanları kara kara düşündürüyordu.

Alkışlar azalır gibi olup Malatya'lı İsmet yerini alınca bir başka pehlivan göründü: Kırşehirli Osman! O da eski pehlivanlardandı... Bu pehlivana göre «başpehlivanlık» ayrılmamalı, sıraya konmalıydı. Hakem heyetine de söylemişti bu fikrini. Kabul edileceğini umduğundan cakalı cakalı yürüdü. Heybetini pekiştirmek için —elinde getirdiği sürahideki— üç kilo kadar suyu bir dikişte bitirip yerini aldı.

Diğer pehlivanlar yeniydi. Daha ilk başa güreşmeleriydi bu. Çıkış yerinden onlar da göründü. En önde Pala Ragıp vardı. Ortaya çıkıp gezinmeğe başladılar.

Ragıp pehlivan durduğu yerde duramıyor türlü taşkınlıklar yapıyordu. Bu yüzden kısa zamanda birkaç ihtar aldı. İyi tanıyanlar, bu pehlivanın «kuyruk oyunu» diye tehlikeli bir oyun bildiğini, ona güvenerek böyle taşkınlıklar yaptığını söylüyorlardı.

Bakkallar naylon kayık satacaklar... **(Gazeteler)**

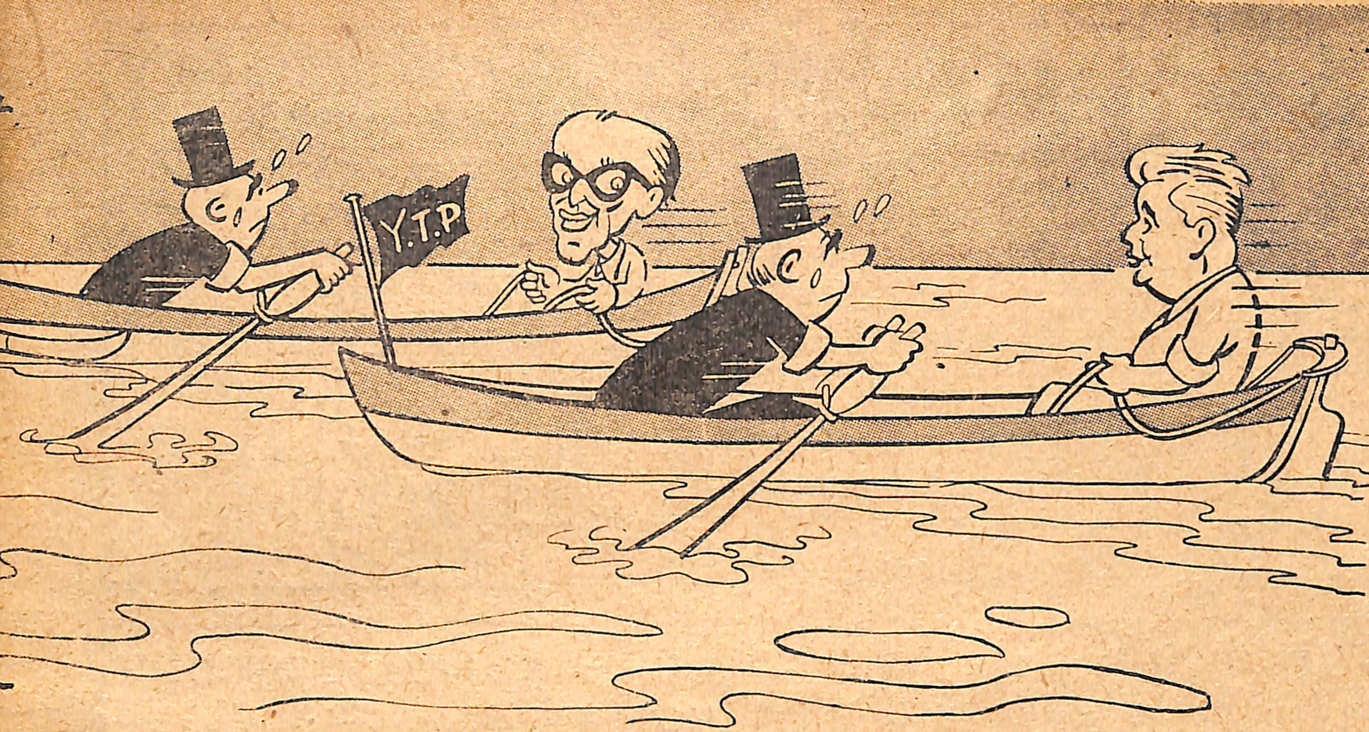
— Pirinç kalmadı bayım... Ama gayet güzel gemilerimiz var!...

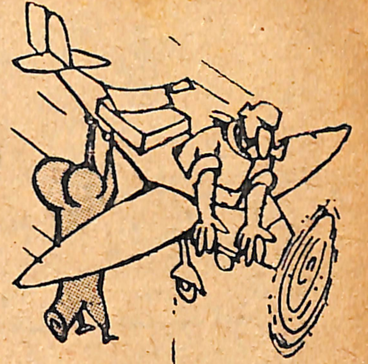
Kürek yarış

DÖRT YİĞİT

— Elbise ile kürk çok sıcak t

...Yassıada Kupası! ..

...IKTI MEYDÂNE!

Göze çarpanlardan biri de; ayak parmakları üstünde yükselip boyunu İsmet pehlivana yetiştirmeğe çalışan ve ona hayalî elenseler çeken Ekrem pehlivandı...

Geçen yılın başpehlivanı Aydın'lı Adnan ortalarda görünmüyordu. Bu pehlivan genç güreşçilere oyun göstereyim derken ense kökü, bel kemiği ve daha birkaç yerinden sakatlanmıştı. Hayatından ümit kesilmiş bir durumda, Yassıada diye bir hastanede yatmaktaydı şimdi.

Pehlivanlar sıralandılar. Cazgır takdim edip öğüt vermeğe başladı:

«İnönü'nde tırpan çeken
Lozan'da kılçık atan
Malatya'lı İsmet pehlivan!»

Atalar demişler:
Meyvalı ağaca atarlar taşını!
Kırşehirli; Osman Bölükbaşı!

Bülbüller gibi şakır,
Konar daldan dala
Kuyruk oyununda usta
Ragıp Gümüşpalaaa!

Manavlarda satılır,
Hem biber hem patlıcan!
Hesapçı pehlivaaan!
Ekrem Alicaaan!

Adı geçen her pehlivan bir adım ileri çıkıp selâm veriyor, sonra yerine geçiyordu.

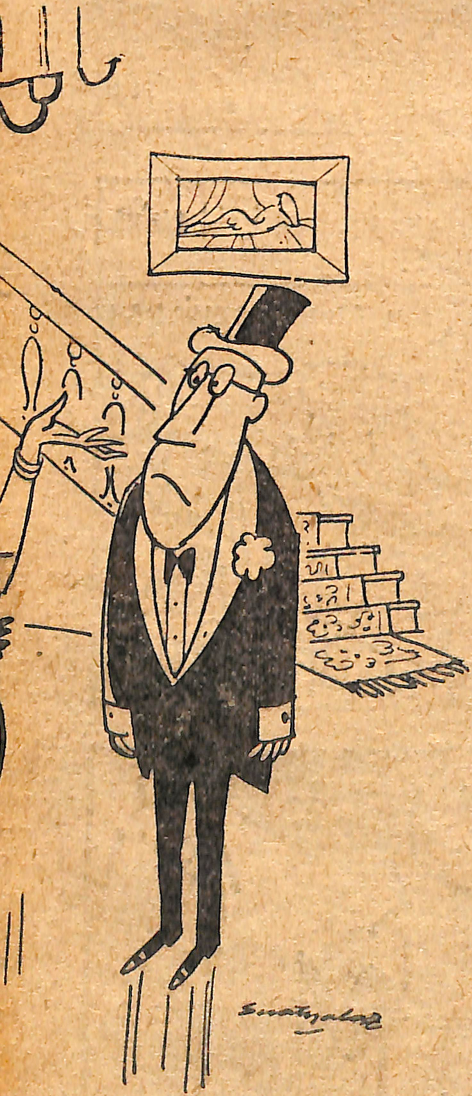
Cazgırın:

— Dört pehlivan çıktı meydane!
Dördü de birbirinden merdâne!»

diye başlıyan öğüt ve dualarından sonra güreş başladı.

NOT: Sonuçlar 15 Ekim'de belli olacaktır.

Kenan AKINCI

...cak... Yalnız kürk giyiverdim!..

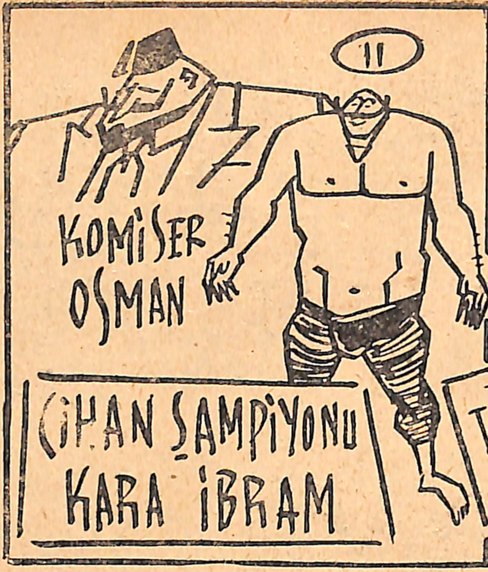
Pirinç fiatları durmadan yükseliyor. (Gazeteler)

Vurguncu — Pilâvdan dönenin kaşığı kırılsın...

Uçakla kaçak et satılıyor. (Gazeteler)

O GECE SEHER HANIM KOCASI MEHMET ZİYA BEYE HERŞEYİ ANLATIR. VE MEKTUBU GÖSTERİR...

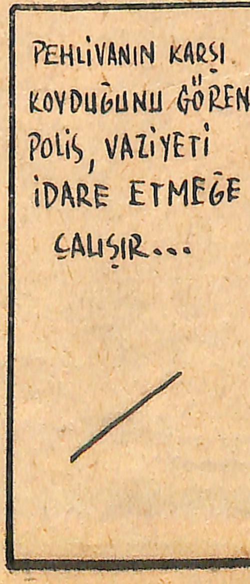

Reşat Nuri Güntekin

Hesap!

Reşat Nuri Güntekin'in de bulunduğu bir toplantıda bir kadının aleyhinde atıp tutuyorlardı. Reşat Nuri bir ara kadını savunmak istedi:

— Belki söyledikleriniz doğrudur. Fakat, dedi, ben bu kadının hesap bilgisine hayranımdır.

Orada bulunanlar, kadının bilmedikleri bu tarafını duyunca şaşırmışlardı.

— Yok canım, hesabı çok mu iyi bilir. dediler.

Reşat Nuri güldü:

— Tabii... Kalbini yetmiş yedi erkek ara 'a taksim etmesini gayet iyi bilir.

Gerçek!

Genç bir tiyatro yazarı ilk eserini, Şehir Tiyatroları Edebî Heyet Başkanı Reşat Nuri Güntekin'e getirmişti. Birkaç gün sonra tekrar geldi ve heyecanla sordu:

— Nasıl buldunuz üstad?

Güntekin, nezaketle gülümsedi:

— Fena değil, fena değil ama daha ilk cümlesinde gerçekten ayrılmışsınız...

— Nasıl, gerçekten ayrılmış mıyım?

— Öyle ya... «Perde açılınca, kapıcı gazetesini okumaktadır» diyorsunuz. Halbuki hiçbir kapıcı «gazetesini» okumaz. Okudukları hep kiracıların gazeteleridir.

Sebep...

Reşat Nuri Güntekin'e sormuşlar:

— Siz bir kitabınızda, bir Vekilin kediden hiç farkı yoktur diye yazmışsınız?

— Yazdım. Doğrudur.

Soranlar ısrar etmişler:

— Fark yok mu yani?

— Tabiî yoktur. İkisi de düştükleri zaman dört ayak üstüne düşerler.

Yemin!

Reşat Nuri Güntekin, Hıfzı Tevfik'e bir sigara uzatmıştı. Hıfzı Tevfik almadı:

— Teşekkür ederim, dedi. İçmiyorum. İçmemeğe de yemin ettim.

Üstat romancı sigarayı uzatmakta ısrar ile gülümsedi:

— Al al... Cebine koy da yarın içersin.

Taraf...

Meşhur bir sigara tiryakisi olan üstada doktor nasihat ediyordu:

— Sigara bir taraftan iyidir, bir taraftan fena...

Reşat Nuri doktorun sözünü kesti:

— Merak etme doktor, ben sigarayı iyi tarafından içerim.

Aşk ve nefret!

Eski bir arkadaşı Reşat Nuri Güntekin'i ziyaret etmişti. Söz arasında derin derin içini çekip:

— Sorma, dedi, âşık oldum...

Reşat Nuri şaşırmıştı:

— Hayrola... Kime?

Diye sordu.

Arkadaşı, meşhur şarkıcı hanımlardan birinin ismini söyledi. Bunun üzerine kararlaştırdılar, aynı akşam birkaç arkadaşla birlikte kadının şarkı söylediği gazinoya gittiler. Güzel bir masa hazırlanmıştı. Oturup içmeye ve konuşmaya başladılar.

Sırası gelince şarkıcı hanım sahneye çıktı. Günün moda olan şarkılarından birini okumaya başladı. Fakat âşık bir türlü susmuyor. Durmadan konuşuyor ve sevgilisini öğüyordu. Reşat Nuri, bir ara yanında oturan başka bir dostun kulağına eğildi. Âşık arkadaşlarını işaret ederek:

— Ah, dedi, bir susup dinlese mutlaka nefret edecek!

Nasıl?

Üstad romancı yeni bir gözlük almıştı. Bir aile meclisinde otururken hanımlar Reşad Nuri'nin gözlüğünü merak ettikleri için takmasını istediler. Geçkince bir hanım olan ev sahibi üstada sordu:

— Gözlüğü takınca şimdi beni nasıl görüyorsunuz?

Reşat Nuri zarif tebessümü ile güldü:

— Daha güzel görüyorum efendim!

Hayatı

Romanları, hikâyeleri, tiyatro eserleri, seyahat notları, fıkraları, tercümeleri ile Reşat Nuri Güntekin, edebiyat dünyasında, memleketimizin sınırlarını aşan haklı bir şöhret yapmıştır.

Çocukluğunda babasının memuriyeti dolayısiyle daha sonra kendi vazifeleri icabı Anadolu'yu uzun müddet dolaşmış memleketimizin gerçeklerini yakından görmüş. Temiz Türkçesi hareketli ifade tarzı, görüş kuvveti ile birçok yazı türünde başarılı örnekler vermiştir.

Genç yaşlarında, Çalı Kuşu, Dudaktan Kalbe, Akşam Güneşi gibi hissî eserler yazan Reşat Nuri, Yeşil Gece, Kızılcık Dalları, Yaprak Dökümü, isimli romanlarında toplum meselelerine eğilmiş, memleketimizin dertlerini ele almıştır.

1889 da Üsküdar'da doğan yazar, 1956 da tedavi için gittiği Londra'da ölmüştür. Ölümünden sonra Ruşen Eşref Ünaydın, yazdığı bir yazıda şöyle diyordu:

«O, bu dünyaya Avrupa doğusunun bir ucunda, kendi memleketinin o zamanlar payitahtı bulunan İstanbul'un Üsküdar semtindeki bir konağında gözlerini açmıştı. Çok iyi görmüş, duymuş, anlamış, çok şeye gülümsemiş acımış ve edebiyatımıza daha değer kazandırmış sevimli gözlerini Şekspir diyarının payitahtındaki hastanelerden birinin odasında yapayalnız yumdu.»

Bu sayfada nüktelerini okuduğunuz Reşat Nuri, Akbaba'nın eski ve devamlı yazarlarındandı. Yusuf Ziya Ortaç da, ölümünde şu satırları yazmıştı:

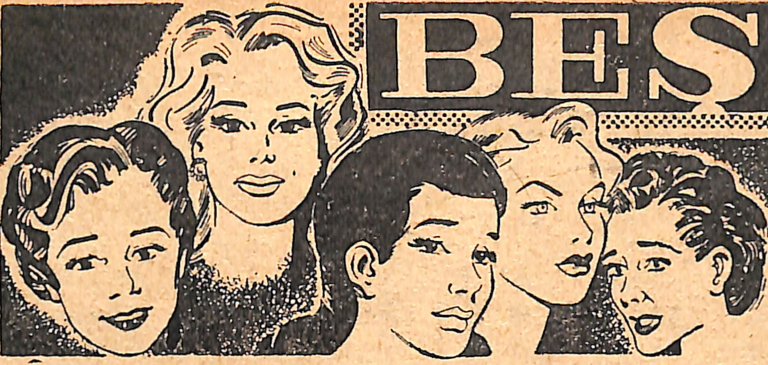
«Reşat Nuri ile 1916 da tanışmıştık? Demek tam kırk yıllık dostmuşuz. Bu sıcak dostluk, hiç soğumadan, daima içimi ısıttı ve bu ışıklı zekâ, hiç kararmadan, senelerce Akbaba sayfalarını aydınlattı: Ağustos Böceği, Ateş Böceği imzalı bütün yazılar onundur.»

Reşat Nuri, edebiyatımızın ön safında yer alan portrelerden biridir. Kendisine sataşan münekkitler için bir gün:

«— Aynı boyda insanlar olduğumuz halde birbirimize tepeden bakıyoruz» demişti.

Gazetecilik, Öğretmenlik, Maarif Müfettişliği, Milletvekilliği, Edebî Heyet Başkanlığı gibi türlü meslek ve işlerde çalışmış, bütün bu hareketli hayatı içinde daima san'at ve edebiyat adamı olarak kalmıştır.

Baha ORAL

BEŞ Genç Kız

yazan: RONA JAFFE
çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 2 —

Fakat işin garibi son zamanlarda Caroline'in sonu iyi biten bir aşk hikâyesi okuduğu zaman hemen ağlamağa başlayıvermesiydi. Zira...

«— Yeni Sekreter sen misin? Ben Amanda Farrow'um.»

Caroline telâşla ayağa fırladı. Karşısında ince, uzun, otuz dokuz - kırk yaşlarında bir kadın duruyordu. Beraber çalışacağı Amanda Farrow buydu demek. Gayet şık, fakat son derece soğuk ve azametli bir kadındı.

«— İsmim Caroline... Caroline Bender.»

«— Biraz sonra odama gel... Dokuz numaralı büro.»

Genç kız, kadının odasına doğru gidişini seyretti, sonra yazı masasının çekmesinden birkaç kalem ve bir not defteri aldı. Amanda Farrow'un odasındaki ışıklar yandı. Caroline biraz daha bekledi, sonra kapıyı aralayarak içeriye girdi.

Amanda Farrow büyük yazı masasının başında oturuyordu. Büyük bir dikkatle tırnaklarına cilâ sürmekteydi. Masanın önünde iki koltuk, bir köşede de büyük bir dosya dolabı vardı.

Amanda Farrow, «Evvelâ bana kahve söyle,» diye emretti. «Şekerli olsun. Şu kutudaki kâğıtlar dosyaya girecek... Kâtibem geçen hafta ayrıldı, her taraf karmakarışık. Posta günde dört defa gelir... Mektupları sen açarsın. İçlerinde benim görmem lâzım gelenleri varsa, şu kutuya koyarsın. Bazı mektuplara sen cevap verebilirsin. Meselâ heveskârlardan gelenlere... Fakat o mektupları göndermeden evvel de bana gösterirsin. «Social Security» kartın var mı?»

«— Henüz almadım.»

«— Öyleyse yemek saatinde hemen gidip al... Mr. Fabian, Security kartı olmıyanların burada çalışmasına göz yummaz... Öğle tatili bir saattir. Buraya tam zamanında döner, telefonuma cevap verirsin... Ha, aklıma gelmişken, öğle tatilinde bana talk pudrası al.»

Caroline kadına sinirlenmeğe başlamıştı. Amanda Farrow o kadar çabuk konuşuyordu ki, ne dediğini anlamak hemen hemen imkânsız gibiydi. Caroline masanın önündeki koltuklardan birine oturarak, telefona uzandı. Amanda Farrow için kahve ısmarlıyacaktı.

Kadın hiddetle haykırdı: «Buradan telefon etme.» Cilâ şişesinin kapağını kapadı. «Git, dışarıdan telefon et. Beni arayan olduğu zaman da yine masandaki telefonda cevap verir, «Miss Farrow'un burosu,» dersin. Kahve söyledikten sonra buraya gel, birkaç mektup yazdıracağım.»

Caroline telâşla kendi masasına giderek, kahveciye telefon etti, sonra da Amanda Farrow'un yanına döndü. Mektupları yazdı, dosyalama işine başladı. Bu arada Amanda Farrow işini yarıda bıraktırarak, bir mektup daha dikte etti. Caroline mektubu yazmağa başlayınca da, onu bırakarak dosyaları tamamlamasını söyledi. Kadının muntazam, plânlı çalışma denen şeyden haberdar olmadığı belliydi. Bir iş emrediyor, tam o yapılırken, aklına başka bir şey daha geliyordu. Caroline dosyalama işi arasında, telefon çalınca hemen dışarıya, kendi masasına koşuyor, oradan cevap veriyordu. Mektupları yazarken, Miss Farrow odasından çıkarak Caroline'in masasına geldi ve genç kızın omuzunun üzerine eğilerek onun yazdıklarını seyre koyuldu. İlk sefer bu Caroline'i o kadar şaşırttı ki, genç kız arka arkaya iki hata birden yaptı.

Miss Farrow «Senin iyi daktilo bildiğini söylemişlerdi,» diye homurdandı.

Saat tam on ikide büroda sadece iki saat kalmış olan Amanda Farrow hemen yemeğe gitti.

Mary Agnes ise Caroline'e :«Patronunu nasıl buldun?» diye soruyordu.

Genç kız bir hayli endişeliydi. «İnşallah beni onun yanına devamlı olarak vermezler.»

Mary Agnes: «Üç senede on iki sekreter kaçırdı o,» diyerek çekmesinden kâğıda sarılı bir sandviç çıkardı. «Haydi gel, aşağıya beraber inelim.»

«— Social Security kartının nereden alındığını biliyor musun?»

«— İki sokak ötede bir yer var. Ama evvelâ yemek yemene bak, kartı almak saatler sürüyor.»

Caroline: «Fakat benim sade bir saatim var,» dedi.

«— Amanda Farrow üç buçuktan evvel gelmez. Sen de üçte dönmeğe bak, o zaman hiçbir şeyin farkına varmaz.»

Caroline, «Peki ama kadın hiç iş yapmıyor mu?» diye sordu. «Yoksa bu saçma bir sual mi?»

Mary Agnes, «Yüksek mevkidekiler fazla iş yapmazlar,» dedi. «Ama Umum Müdür oldun mu iş değişir. O zaman karar vermek sana düşer. Bu da pek kolay olmasa gerek... En iyisi yükselmek fakat Umum Müdür olmamak.»

Mary Agnes kapının önünde Caroline'den ayrılarak metroya doğru gitti. Caroline de ağır ağır Beşinci Caddeden inmeğe başladı, Herkes telâşlıydı. Bir yere gitmeğe, biriyle buluşmağa, bir iş yapmağa can atıyorlardı sanki. Kızlar yemek saatinden istifade ederek alış verişe çıkmışlardı. Haberciler, mektup veya paketlerin sahiplerini yemeğe çıkmadan evvel yakalayabilmek için koşarcasına gidiyor, Müdürler ise günün ilk Martinisini içmek için lokantalardan içeriye dalıyorlardı.

Caroline birdenbire heyecanlandı. Yeni işine başlamıştı, haftada elli dolar alacaktı. O anda genç kıza bu büyük bir servetmiş gibi geliyordu. Port Blair'de ailesiyle birlikte oturuyordu, fazla bir masrafı yoktu. «Belki yaza haftalığım artar,» diye düşündü. «O zaman bir arkadaşla New-York'da bir apartman tutarım. Fabian'da yüzlerce kız çalışıyor, elbet bunların içinde arkadaşlık edebileceğim gibileri var.» Ahalinin arasından memnun memnun ilerliyordu. Deri ceketli bir genç: «Merhaba güzelim,» diye kendisine gülümseyince, etrafına tebessüm etmekte olduğunu anladı.

Caroline: «Müthiş bir çapkın olduğunu düşünüyor,» dedi. Dönüp: «Vay merhaba» desem herhalde bayılır.»

★

Caroline büroya saat ikide döndü, sandviçi elinde, Security kartı da çantasındaydı. Miss Farrow'un talk pudrasını almayı da unutmamıştı. Mary Agnes yüzünde memnun bir ifadeyle masasında oturuyordu. Brenda ise telefonda konuşmaktaydı. Onun kendi parasını idare etmek için ofis telefonundan istifade ettiği anlaşılıyordu.

Mary Agnes: «Merhaba,» dedi. Her şeyi aldın mı?»

Caroline başını salladı. «Evet... Miss Farrow döndü mü?»

«— Şaka mı ediyorsun?»

Caroline masasına oturarak sandviçini yemeğe başladı. İçi kahve dolu kâğıt bardak sızmıştı , şimdi masanın üstünde lekeler bırakıyordu. Bunlara bakan Caroline o masada yıllardanberi oturuyormuş gibi bir hisse kapıldı.

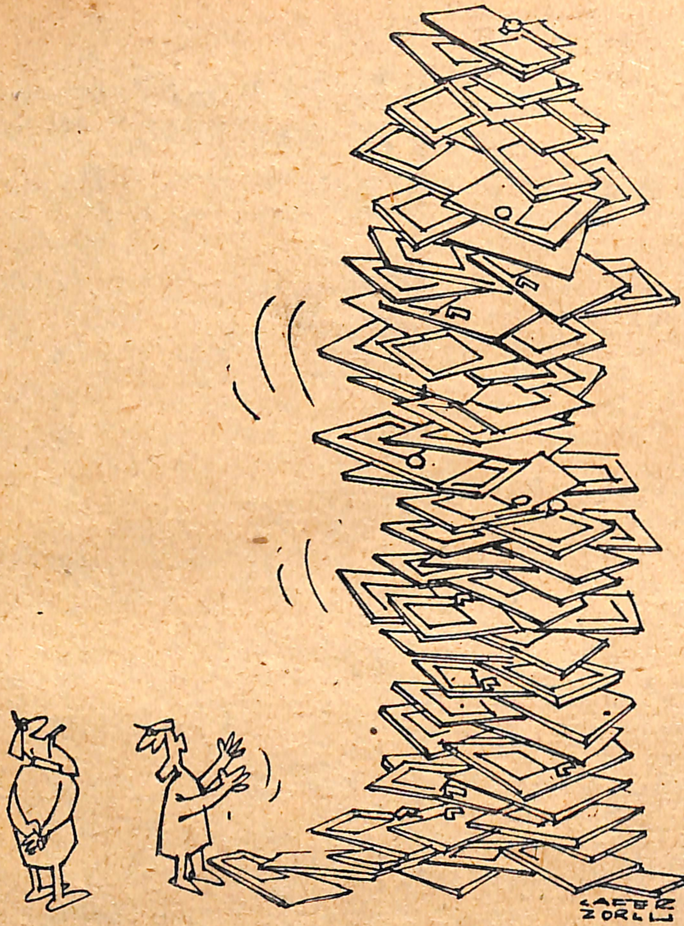
Mary Agnes onun yanındaki masayı işaret ederek: «Üçüncü kız da geldi,» dedi. «Mr. Rice'a bu sabah hastalanıverdiğini söyledi. Neyse adamcağız sesini çıkarmadı. Fakat kız bana saatini kurmayı unutup, vaktinde uyanamadığını anlattı. Kaçığın biri olacak! Ben ilk işime başlamadan evvel, sabaha kadar uyuyamamıştım.»

«— Onun da ilk işi mi bu?»

«— Evet... New-York'a geleli de birkaç hafta olmuş. Lise mezunu kendisi...»

Doktor — Oooo, bunun içi geçmiş!...

— İşsizlik çok fena... Bir aydır çalmadığım kapı kalmadı!...

Caroline: «Otuz beşinci katın dedikodu muhabiri Mary Agnes,» diye düşündü.

Mary Agnes sözlerine devam etti. «İsmi April Morrison... Ne güzel isim değil mi? April... İşte, şu uzun saçlı kız.»

Elinde bir not defteriyle odaya giren bir kızı işaret etti. Bu şimdiye kadar Caroline'in gördüğü kızların en acaibiydi belki. April Morrison'un yüzü nefesi kesecek kadar güzeldi. Makyaj da yapmamış, sadece çok açık pembe ruj sürmüştü. Fakat altın rengi saçları, sırtının ortasına kadar iniyordu. Gür ve karmakarışıktı bu saçlar. Bu haliyle April bir çiftçi kızını andırıyordu. Uzun kirpikli mavi gözleri, hafif çilli kalkık burnuyla yine de çok güzeldi.

April bürolardan birine gidip kapıyı kapayınca Mary Agnes, «neyseki senin işini ona vermediler,» diye fısıldadı. «Miss Farrow onu çiğ çiğ yerdi.»

Caroline: «Teşekkür ederim,» dedi. «Yani benim Miss Farrow'la başa çıkabileceğimi mi kastediyorsun?»

«— Tabiî ya. Fakat kadın sana daimî sekreterliğini teklif ederse sakın yanılıp da, «Evet,» deme. Sakın ha.»

Caroline minnetle, «İlk gün bana akıl verecek biri olmasaydı, ne yapardım?» diye düşündü.

«— Onun sekreterliğini yaptın mı hiç?»

«— Bir iki defa mektuplarını yazdım. Ama onun ne kadar fecî bir kadın olduğunu herkes bilir.»

«— Miss Farrow'un kendi sekreterleri nasıl şeylerdi?»

Mary Agnes, «Gayet şıklardı,» dedi. «Senin gibi... Üniversite mezunu... Ekseri güzel... O daima fevkalâde iş kadını olacak kızları sekreter olarak alır, sonra da zavallı kızlardan nefret eder.»

«— Miss Farrow'la çalışmak kulübe girmek için geçirilen imtihanlara benziyor galiba.»

Mary Agnes güldü. «Çok şirinsin.»

«— Şu anda başka kimsenin hususî sekretere ihtiyacı yok mu?»

«— Yok... Diğer hususî sekreterler işlerinden memnun. Burada hususî sekreterlik iyi bir şeydir, zira insan sekreterlikten yazı işlerine geçebilir. Tabiî istersen.. Ben doğrusu, başlangıçta haftada yetmiş beş dolar vermelerine rağmen, katiyen okuyucu olmak istemem. Kitapları nasıl tenkit edeceğimi bilemem ki.»

Caroline, «Ben bilirdim» diye düşündü.

Mary Agnes, «Dikkat,» diyerek çalışkan bir tavırla işine eğildi. Yanakları kızarmış olan Miss Farrow, uykuda yürürmüş gibi odasına doğru gitmekteydi. Caroline talk kutusunu alarak onun peşinden koştu.

— «İşte pudranız Miss Farrow. Hesabınıza geçirttim.

— «Neden? O kadarcık paran yok muydu?» Miss Farrow'un yemek saatindeki tebessümünün, bürodaki memurlarla hiç bir alâkası olmadığı belliydi.

— «Hakikaten de yoktu.»

Miss Farrow kaşlarını kaldırdı. «Bu garip işte! Ben de seni İngiliz edebiyatından mezun olduğun için neşriyat âlemine atılmağa karar veren Üniversiteli kızlardan zannetmiştim.»

(Devamı var)

BİR FIKRA ANLATIR MISINIZ?

— *İnsanlar; hastalıklarına deva arayacaklarına, hastalıklara karşı tedbir ararlarsa daha mes'ut yaşarlar. Ama bu tedbiri Çingene kadar ileri vardırmak ta doğru değildir.*

Dr. Bahaettin DAĞISTANLI

Tedbir!

Çingene ailesinin eline beş on kuruş para geçmişti. Ana, baba Çingene, karşı karşıya geçmiş, bu parayı hangi kazançlı işe yatırmaları hususunu görüşmeye başlamışlardı.

Nihayet erkek ingene kendi noktai nazarını açıkladı:

— Bir eşek alırız, dedi. Bu sayede bir yerden bir yere giderken eşyalarımızı sırtımızda taşımak zahmetinden kurtulur, bey gibi seyahat ederiz.

Karısı:

— İyi düşündün herif, diye bu teklifi tasvip etti. Yalnız benim bir fikrim var: Alacağımız eşek dişi olur, bir zaman sonra ondan bir sıpamız doğar. Daha kârlı çıkarız.

Bir köşede bu konuşmaları dinlemekte olan beş yaşındaki oğulları; anne ve babasının kararlarına hayran olmuştu. Sevinçle yerinden fırlayıp onların yanlarına geldi:

— Ne iyi olur anne, dedi, o doğan sıpanın üzerine de ben binerim.

— Yezidin oğlu! dedi. Hiç yeni doğmuş sıpanın üzerine binilir mi? Hayvancağızın belini kırdın.

Ve önündeki ocaktan ucu yanmakta olan bir odunu kaptığı gibi oğlunun kafasına indirdi.

— *Yeni evliyiz. Belki bizim başımıza da gelir. Bir kılıbıklık cilvesi.*

Mazhar YALÇIN
Atatürk Ok. Müdürü

Dönüş!

Adam, tam âyar kılıbıktı ama sözlerinin karısına erişmiyeceğinden emin olduğu yerlerde kılıbıkları yerin dibine batırır, kazaklığın methiyesini yapardı.

O gün yine yeri müsait bulmuş, eyni konulardaki düşüncelerini soluk almadan döktürmeye devam ediyordu:

— Kadın dediğiniz mahlûkun nesinden korkarsınız bilmem ki, diyordu. Kadın, nihayet kadındır. Ne bir işe aklı erer, ne bir şeye gücü yeter. Üstelik biraz merhamet gördü mü hemen şımarır. Kendini bir şey oldum sanır. Kocasının sırtına binip yularını da eline alırsa istediği tarafa sürer. Kukla gibi oynatır.

Bu hale düşen erkeklere kılıbık denir. Kılıbıklığı benim havsalam kabul etmediği gibi, ben bu tip erkekleri avınmaya, hattâ tiksinmeye lâyık görürüm.

Benim karım bana karşı biraz kafa tutsun, hattâ kafa tutmak şöyle dursun biraz suratını assın elimi ntersiyle söylece...

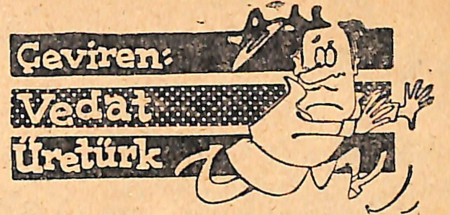
Ta mo sırada odanın kapısı şiddetle açıldı. Karısı içeriye girdi. Bütün söylenenleri kapının arkasından dinlemiş olan kadının elindeki sopayı havaya kaldırdığını görünce cümlesini tamamladı:

— Elimin tersile şöylece kafanı kopurum.

İskenderun'dan gelen fıkralar...

PATATES Şövalyeleri

— 24 —

Üç asilzadenin ellerindeki sekiz yüz dolar pek öyle dayanmadı, çünkü üç beyzade gene gardroplarını bir daha baştan başa düzenlemek ve kendilerine uygun, güzel otellere yerleşmek zorunda kaldılar.

İki hafta sonra tehlike işaretini veren Settembre oldu. Hemen bir gelir kaynağı bulmak gerekiyordu. Bereket versin Pis, New-York Herald gazetesinin kendisine keşfettirdiği yavan bir ilânı arkadaşlarına gösterdi: «Acele asilzadeler isteniyor.»

Bizim üç kibar apar-topar verilen adrese gittiler ve içerisi tıklım tıklım dolu bir bekleme salonuna alındılar; burada erkekler, kadınlar, içi geçmiş adamlar, gençler, kahve çırakları, çocuklar, zenciler ve ağzı kalabalık soydan kişiler vardı. Bizimkileri sonradan içi duman dolu bir odaya soktular ki, burada başında şapka ve ağzında bir sigara bulunan, kapı gibi bir adam, kendilerini bekliyordu; yarı yarıya bir koltuğa gömülmüş, telefon ediyordu.

Telefon etmeyi bitirir bitirmez Fil bu iri yarı adama:

— Asilzadeleri arayan siz misiniz? diye sordu.

— Evet, nerede onlar?

Fil:

— Bizleriz, dedi.

Adam başladı alay etmeğe.

— Gülmek mi istiyorsunuz? Madam Thomson'a sizin gibi asilzadeler gönderirsem, artık bana selâm sabah vermez o.

Filimario doğrusu o katıksız serinkanlılığını gene elden bırakmadı.

— Sayın Bay, sizin hesabınıza doğrusu ben üzüldüm buna, fakat bizler vallâhi kibar kişileriz, hem kimliklerimiz bile var.

Adam kendisine uzatılan kimlik kâğıtlarına baktı:

— Vay anasını! dedi, yabancıymışsınız ve yabancılardan söz açıldı mı, akan sular durur artık. Ama benim pek güvenim yok.

Sonra seslendi:

— Peggy!

Bir genç kız çıktı ortaya.

— Peggy, işte sana üç yabancı. Kendilerini asilzade mavalı altında madam Thomson'a gönderebilir miyiz dersin?

Peggy Pis, Sett ve Fil'i şöyle uzun uzun süzdü. Bir dönmelerini işaret etti; sonra omuzlarını silkti.

— Kabul töreni gece olacak; gölgede kalırlarsa, olabilir.

Filimario gülümsedi.

— Biz şehrimizde, gündüzün de asilzade diye geçinmiştik. Matmazel, inanabilirsiniz ki itimadınıza lâyık olacağız.

Adam:

— Bir elbiseniz var mı? diye sordu.

— Var.

— Tamam! Şu halde gecede iki dolar. Yalnız elbiseyi benim bulmamı isterseniz, bu bir buçuk dolardır; haydi baylar, gözünüzü dört açın bakalım.

— Ne bakımdan?

— Şu bakımdan ki, bir tek gümüş çatal eksik geldi mi, suratınızı çarşamba pazarına çeviririm. İkinci olarak: Yerden izmarit toplamak, tıka basa yemek yemek, gecede iki kereden fazla büfeye sokulmak yasak. Ceplere börekler indirmek de yasak. Ana avrat düz gitmek, duvarlara ya da yere tükürmek yasak. Dâvetlilerin omuzuna el atmak yasak. Mümkün olduğu kadar az, ve ancak size söz söylenince konuşmak rica edilir. Madam Thomson size kendi bildiklerini öğretir. Dikkat edin ha! İki dolar burnunuzdan gelir yoksa.

Peggy söze karıştı:

— Bilhassa, dedi, genç kızlar ve kadınlarla dalga geçmek yasaktır.

Filimario üzgün bir tavır takındı.

— Bütün öncekiler anlaşıldı ama, bu da sanki neden yasakmış?

— Neden mi?

— Neden ya! Önüme sizin gibi güzel bir dilber düşerse, iki doları mı değil, artık iki bin dolar bile elden çıkarmaya hazırım.

Kapı gibi adam şapkasını gene geriye devirdi:

— Delikanlı, bir yarım düzüne dişini kaybetmeğe hazır mısın yoksa?

Fil eğildi:

— Çenenize bir direk kondurabileceğimden emin olmuş olsaydım, dünyalık bir adamın, hasılı cin gibi bir adamın karşısında bulunduğuma emin olmuş olsaydım, önünüzde güzel matmazel Peggy'ye bir iltifat savurmaktan kendimi alamazdım.

İri yarı adam Filimario'nun omuzlarını süzdü ve gülerek yelkenleri suya indirdi:

— Bu noktada nasıl da yanılabilmişim diye soruyorum kendi kendime; artık bana öyle geliyor ki siz, doğrusu sapına kadar kibar bir kişisiniz.

Bundan sonra, Settembre'in omuzlarının daha geniş olduğunu görerek, sözünü şöyle tamamladı:

— Vallahi siz de öyle.

Pis'in çöp gibi omuzları vardı. Adam ona takdir edici bir bakışla baktı. Peggy gene işe karıştı:

— Dans etmeyi biliyor musunuz?

Filimario gülerek:

— Evet, diye karşılık verdi.

Adam:

— Güzel, dedi; bu durumda ev sahibinin size göstereceği kadınları dans ettirmek için de ücretiniz üç dolar olacak. Artık, iki değil de dört kere büfeye gidebilirsiniz; gidebilirsiniz ama, sırf su içmek için.

Son olarak, madam Thomson gönderilmiş asilzadelerin kokar ağızlı olmalarından yaka silker. İçki içilmiyecek. Bundan sonra, gerdanlık dalgaları da yok öyle. Bu gibi şeyleri yapmak isterseniz, dışarıda yapınız. Yoksa evde, doğru dürüst durmalıdır.

Filimario:

— Anlaşıldı, dedi.

— İş tamam; işte usulen bir dolar. Bu akşam, giyinip kuşanıp saat dokuzda geliniz; birşey aksamış mı, aksamamış mı görmek isterim.

★

Bizim anasının gözü üç kafadar Madam Thomson'un evine gelmişlerdi, kendilerine azıcık dışarıda beklemeleri rica edilmişti. Bir oda uşağı kendilerine göz kulak oldu. Derken, Tanrı'nın izniyle, Madam Thomson çıkageldi artık.

Üst perdeden:

— Görelim biraz, dedi.

Bütün ışıkları yaktı ve alıcı gözü ile trioya bir baktı.

İlk deneme memnunluk verici oldu.

— Buraya kadar, tamam; elbiseler yerli yerinde. Son olarak, direktörünüz bana pantalonu tarazlı bir adam göndermişti de. Şimdi, lûtfen yürüyünüz bakalım, diye buyurdu.

Dürbününün içinden bizimkileri süzerek:

— Sizde üç sığır-çobanı kılığı var, dedi. Hasılı, elbiseler hoşuma gidiyor. Patronunuz öteden beri bana zaten bu biçim elbiseler yollamak zorunda kalıyordu. Mümkün olduğu kadar gene yürüyünüz; yürümeğe başlayınca, size işaret ederim.

Filimario eğilerek:

— Olur madam, dedi.

Madam Thomson ciddî ciddî:

— Salonda iki sivil müfettiş olduğunu unutmayınız, dedi; ellerinizi şöyle serbest bırakın. Elbiseleriniz vallahi hoşuma gidiyor; fevkalâde elbiseler. Üzerinizde silâh filân var mı?

Fil, Pis ve Sett ceplerini ters yüz ettiler.

Madam Thomson gerçekten hep için gıcıklayan elbiselere bir daha bakarak:

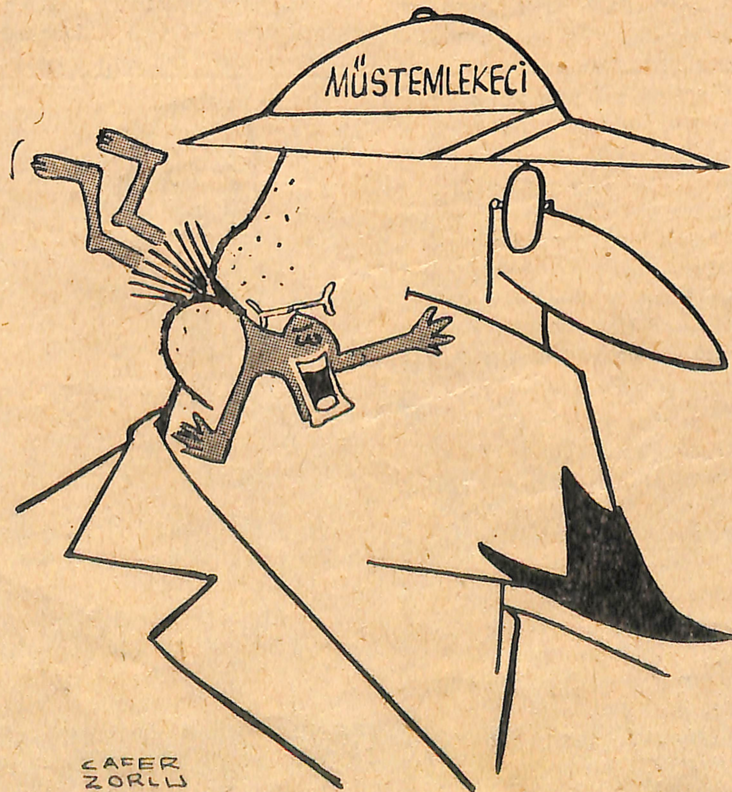
— Çok güzel! diye buyurdu. Sonra birden önemli bir şey hatırladı.

— Hani kont? Patronunuz bana bir kont vâdetmişti; o nerede?

Filimario eğilerek:

— O bendenizim, dedi.

Madam Thomson sinirli bir davranış yaptı. Bununla beraber dürbününün arkasından Filimario'yu daha inceden inceye süzdü ve yüzü nurlandı.

YAZISIZ

— Bizim ev sahibi kadar menfaatine düşkün insan görülmemiştir.. Bak, tavanı bile kiraya verdi!...

— Gene de... Bir görelim hele, dedi: Hangi soydan kont olabilirsiniz?

Fil bir bir saydı.

— Direktör bize sizin bir Rus kontu bulmaktan memnun kalmış olacağınızı söyledi...

Madam Thomson başını sert sert salladı. Şiddetle:

— Hayır, hayır, Rus kontu olmaz! dedi. Şimdi kabul törenlerinde herkesin Rus kontları var. Rus kontları olmaz; bakkalların bile Rus kontları var. Hiç başkasını beceremez misiniz?

— İngiliz kontu, Fransız kontu olabilirim...

— Ha bu çok iyi işte. Fransız kontu daha orijinal olur gibime geliyor. Tamam. Gösterin bakalım, nasıl Fransız kontu oluyormuşsunuz!

Filimario bir an pusulayı şaşırdı ama Madam Thomson ateşlendi:

— Haydi bakalım! delikanlı: Görelim, nasıl Fransız kontu oluyormuşsunuz. Böyle, kazık gibi durmayın.

Filimario boyunbağını düzeltti, hafif hafif öksürdü ve tatlı bir ses dile geldi:

— Madam, seviyorum sizi, dedi.

Madam Thomson:

— Olmaz, diye direndi, bu, bayağı.

Filimario hiç bozulmadı; yalnız sesi gene daha tatlı ve daha ciddî oldu.

— Orası öyle, Madam, âdi, hayatın bütün ana dâvaları âdi olduğu gibi: Doğum âdi, ölüm bayağı. Herkes doğar, herkes ölür, herkes sever. Bir kadına: «Sizi seviyorum!» demek âdidir; ama sizi sevmek âdi değildir. Sizi sevmek, dünyanın en güzel kadını olduğunuz için doğrusu orijinal bir şeydir. Bir çiçeğe tapmak âdidir ama, Amerika'nın en güzel çiçeğine gönül bağlamak bayağı değildir. Sizi seviyorum, Madam, o enfes dudağınızdan bir bûse koparmak isterdim, yumuşacık saçlarınızı okşamak isterdim.

Filimario Madam Thomson'un yedi dile destan kişiliği üzerine sayıp dökmeyi dilemiş olduğu bütün sözleri kendini bilmeden söyledi ve sesisi gitgide daha inandırıcı oldu.

Sonunda, Madam Thomson mırıldana mırıldana Fil'in kollarına düştü:

— Sevgilim...

Pis ile birlikte çıt çıkarmadan sahneyi izleyen Settembre, artık heyecanını tutamadı ve yüksek sesle:

— Bravo! diye bağırdı.

Madam Thomson sıçradı, dudaklarını Fil'in ağzından ayırdı ve işi kendi kanına yaraşır bir hoppalığa vurarak:

— Güzel, çok güzel... dedi. Tamam. Yalnız sizin azıcık kılık kıyafetinizi değiştirmeli. Rezalet istemem. Anlıyorsunuz ya, kont.

★

(Devamı var)

Milletler Gülüyor

BİFTEK!

Freddie uğraştı, çabaladı fakat bir türlü tabağındaki bifteği ikiye ayırmağa muvaffak olamadı:

— Garson diye seslendi; bu bifteği lûtfen geri alın, bir türlü kesemiyorum.

Garson tabaktaki bifteği iyice inceledikten sonra:

— Maalesef geri alamam, dedi; zira bu bifteği o kadar eğip bükmüşsünüz ki başka müşteriye vermeme imkân kalmamış!

Ne idi?

Sevimli Josyane Her ve arkadaşlarından birine dert yanıyordu:

— Şekerim, bir milyonerle evlendiğim için herkes bana haset ediyor; halbuki onu milyoner yapan benim, haberleri yok!

— Peki Josyane'ciğim kocan seninle evlenmeden evvel ne idi?

— Bir milyarderdi!..

Köpeği

Köpeği ölünce, küçük İrming o kadar ağladı ki, annesi dayanamadı:

— İrving, ayıp doğrusu, büyükannen öldüğü zaman bile bu kadar ağlamamıştın!

— Evet ama, dedi İrving; ben büyük annemi bir yavru iken alıp büyütmemiştim ki!..

Temizlik

Çocuklar birbirlerine öğünüyorlardı:

— Benim babam çok temizdir, haftada iki kere banyo yapar!

— O bir şey mi? Benim babam hafta üç banyo alır...

— Sizin babalarınız çok pismiş! Benim babam o kadar temiz adamdır ki, hiç banyo yapmaz!

Tavuk hırsızı

Yargıç, suçluya:

— Sen William Giraud'un bahçesindeki kümesten üç tavuk çalmışsın!...

Suçlu, başını sallar:

— Hayır reis bey yalan...

Yargıç:

— Fakat seni gören şahitler var!...

— Bu da yalan reis bey. Orada kimseler yoktu.

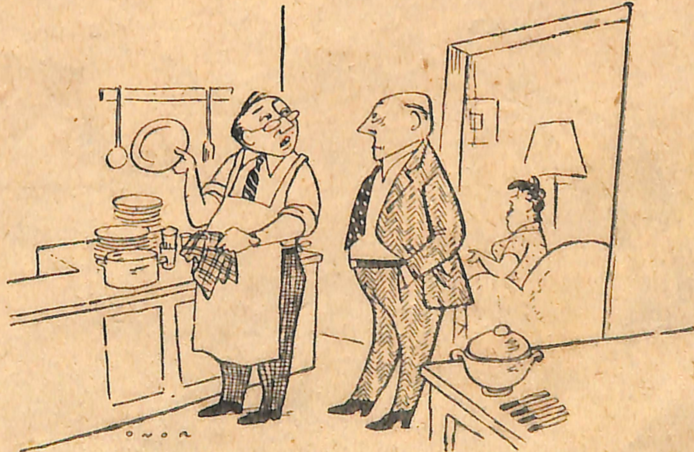
— Kral hazretleri, yine bütün oteli kapatacaklar mı?
— Hayır, bu sefer yalnız bir tanesini getirdi!..

Durmuş

İki arkadaş arasında:

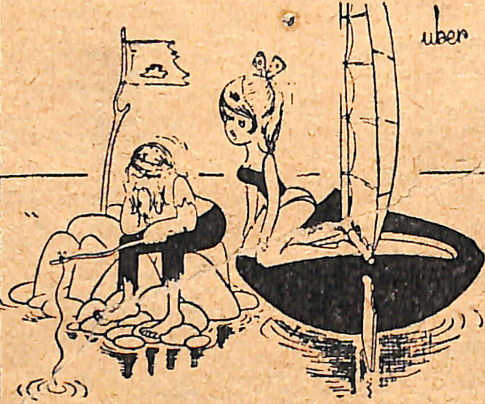
— Saatını yere düşürdüğün zaman durdu mu?

— Elbette durdu; döşemeyi delip öbür tarafa geçecek değildi ya!..

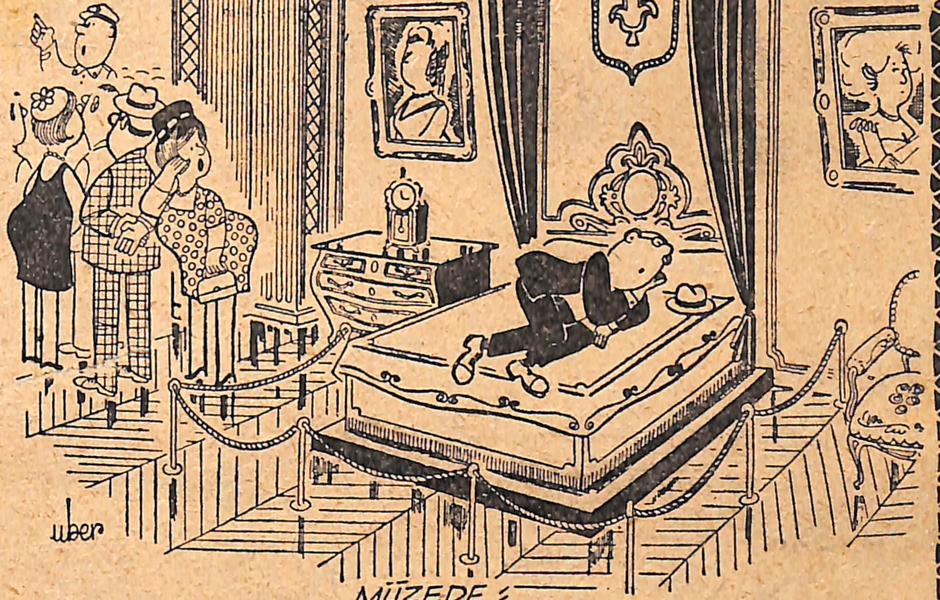

— Karımla iş bölümü yaptık: O emrediyor, ben yerine getiriyorum!

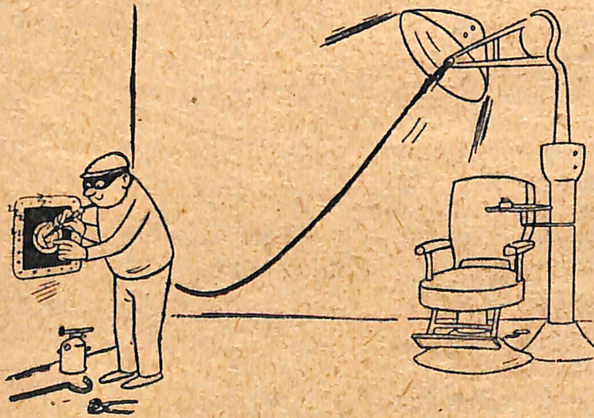
Dünya Karikatürleri

—BABA, EVE DÖNMENE HİÇBİR MÂNİ YOK ARTIK, ANNEM GİTTİ!

MÜZEDE:
REHBER— ŞU İÇERDE GÖRDÜĞÜNÜZ NAPOLYON'UN JOZEFİN'LE YATTIĞI KARYOLADIR!

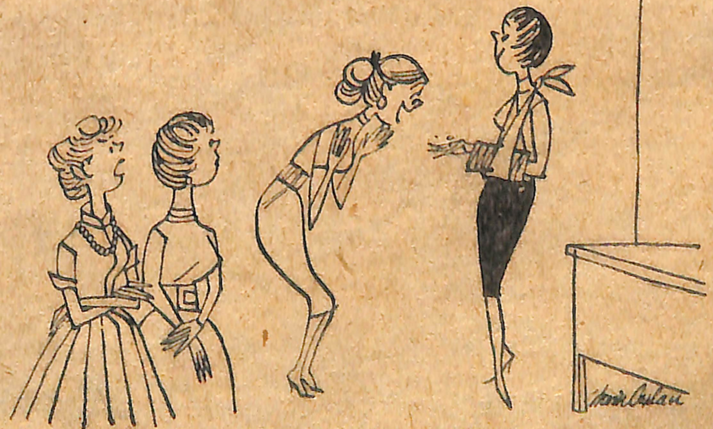
YAZISIZ

—KIZIM, İŞTE ÇİÇEK GİBİ ZARİF, ÇİKOLATA KADAR TATLI NİŞANLIN GELDİ...

—BU SİZİN Mİ?..

—YÜZÜĞÜNÜ GÖSTERMEK İÇİN KOLUNU KIRMAYA BİLE RAZI OLDU!..

14 Ağustos'a kadar

YAPI VE KREDİ BANKASINA

yatıracağınız paralar size

10 APARTMAN DAİRESİ

Bir adet 100.000 LİRA

ve

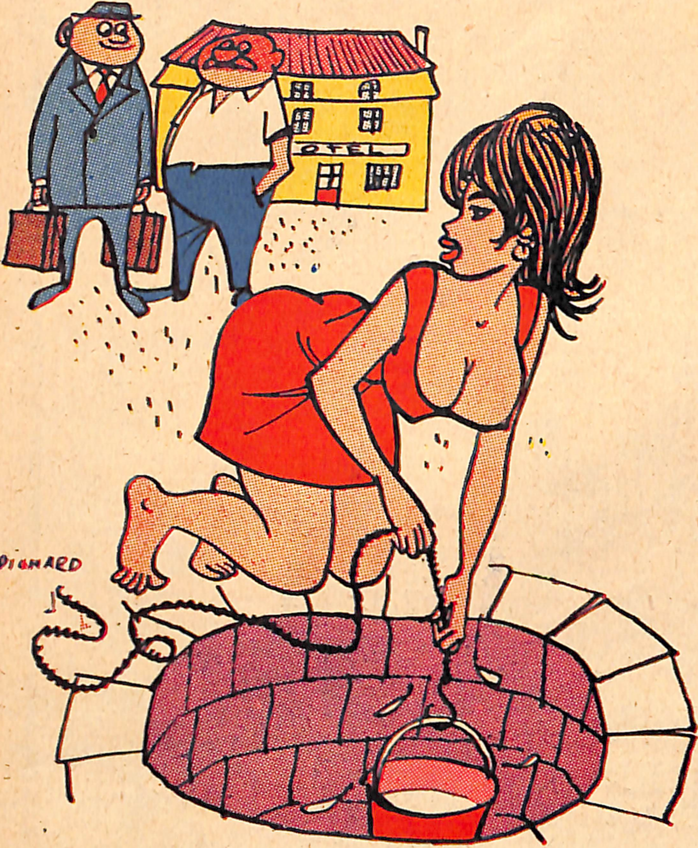
400.000 LİRALIK

Çeşitli ikramiyelerden birini kazanma şansınızı hazırlar

YAPI ve KREDİ BANKASI

Reklâmcılık 1190 / 35

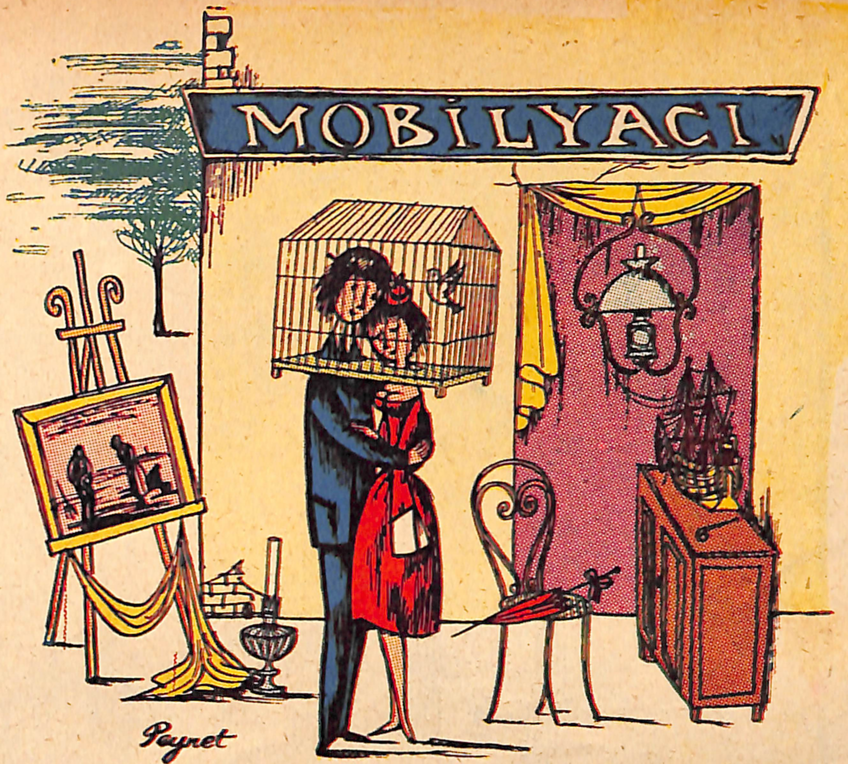
Akbaba

–OTELİMİZİN BÜTÜN ODALARINDA AKAR SU VAR. AMA NEDENSE MÜŞTERİLER BU KUYUNUN SUYUNU İSTİYORLAR...

–SİZİNLE DANSEDERKEN VÜCUDUNUZUN BİR PARÇASI OLUYORUM!

–İŞTE BÖYLE, KUŞ KAFESİ GİBİ BİR YUVAMIZ OLACAK...

–OOOH, NE ÇAPKIN RÜZGÂR!

–KAPIDA SİZİ GÖRMEK İSTEYEN BİR KADIN VAR...
–İSTEMEZ... BU GECELİK BUNLAR YETER!